

tuổi hoa

NĂM THỨ MƯỜI - BÁN NGUYỆT SAN PHÁT HÀNH NGÀY 1 VÀ 15

Số 152

NGAY 01 THÁNG 5
1971

CHỦ NHIỆM:
CHÂN-TÍN

CHỦ-BÚT:
NGUYỄN-TRƯỜNG-SƠN

THƯ-KÝ TÒA-SOẠN:
CHÂN-HIỆP

QUẢN-LÝ:
VÕ-VĂN-HỮU

Tạp - Chí TUỔI - HOA
xuất-bản vào ngày 1 và 15
mỗi tháng

Giá một năm 600đ. Miền
Trung và Cao Nguyên 640đ
Giá ứng hộ 700đ trở lên.

Thư từ bài vở gửi:
CHÂN-HIỆP

Bưu - phiếu, Chi - phiếu và
hiện-kim xin đề:
Quản - lý VÕ-VĂN-HỮU

Tòa soạn: 38, Kỳ Đồng
SAIGON-3 - Đ.T. 99.034

• Mua báo dài hạn xin
trả tiền trước. Muốn
thay địa chỉ mới xin vui
lòng cho biết địa chỉ cũ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY:

CANH CHIM NON T. CHỈ	
Đạo Phật xưa và nay HUỖNH NGỌC THÀNH	3
Hương vòng	LỆ HẰNG 5
Lời cho cháu	NGUYỄN VĂN TÔN 14
Nguồn gốc cờ Phật Giáo	
	NGUYỄN TOÀN NGHĨA 16
Màu áo kỷ niệm	DƯ LĂNG 18
Nụ cười hồng (thơ)	TRINH CHỈ 21
Ngày Phật sinh	VIỆT NHƯ 22
Bé Mai Cồn (tranh)	HƯƠNG DƯƠNG 27
Em bé đánh giày	THU LAN 35
Ước mơ bên cầu (thơ)	NGÔ MINH SANG 42
Hương trăm ngày đỏ	NGUYỄN THỊ NGHĨA 44

ĐỒNG CỐ NON:

Hương trăm bay	PHƯƠNG KHANH 52
Trong ngày Phật Đản	LÊ HỒ HẢI YẾN 55
Mùa ước chim oanh (thơ)	NAM THIÊN 57

Tranh bìa:

của VI VI

ĐẠO PHẬT XƯA VÀ NAY

● HUỖNH NGỌC THÀNH

Ngày rằm tháng 4 Tân Hợi tức là ngày 9-5-71, toàn thể Phật tử mừng ngày Phật Đản. Nhân dịp này chúng ta thử trở về quá khứ để tìm lại ý nghĩa nguyên thủy của đạo Phật, sự hiện diện, mục đích và sự gia nhập của người đời.

CÁCH đây hơn 2000 năm dân chúng thuộc giai cấp lao động ở Ấn Độ sống trong sự khốn khổ không cùng, rên siết trong sự đói khổ về tinh thần lẫn vật chất. Điều đó cũng không lấy gì làm ngạc nhiên bởi lẽ vào thời đó mọi quyền hạn đều nằm trong tay những tu sĩ và tia đạo Bà la Môn, họ có cả một thế lực to lớn khuynh đảo ngay cả triều đình. Họ quan niệm rằng chỉ có những người của đạo Bà la Môn mới được sung túc, ngoài ra những kẻ khác phải làm lụng cực khổ để cung phụng cho họ. Thêm vào đó, người đời trong xứ đương thời cho rằng những kẻ giàu sang mới có giá trị lớn, chỉ những kẻ có địa vị cao mới có giá trị, còn đám cùng dân chỉ là những sinh vật hèn mọn không thua kém thú vật, điều này đã làm cho dân chúng bị khổ sở về tinh thần vô cùng và họ không có một chút ý hướng vươn lên bởi mặc cảm về thân phận. Giữa cảnh đen tối đó đạo Phật đã ra đời đánh dấu một biến cố lớn làm đảo lộn cả những quan niệm sai lầm và khai sáng một tinh thần mới cho dân tộc Ấn Độ nói chung nhất là đám dân khổ cực đã nhận thực được ánh sáng của chân lý đang lần lần

xua đuổi bóng tối của mặc cảm bấy lâu nay đeo đuổi trong tâm trí họ, họ như kẻ mù lòa được nhìn ánh sáng lần đầu và ánh sáng đó như ngọn lửa nung nấu ý chí vươn lên trong họ và giá trị của họ từ đó được bảo đảm.

Vì vậy chúng ta đã thấy rõ là đạo Phật đã thành công trong việc thức tỉnh và biến cải lương tri con người.

Giáo lý và triết lý của đức Phật đã trở nên một thần dược xoa dịu những khổ não và xóa tan được những mặc cảm trong lòng họ, đức Phật trở nên một thần tượng của đạo đức và thanh khiết. Dân chúng đã trở về với linh kỳ của đức Phật đông đảo, sự trở về không phải tìm nơi ăn náu mà là để góp tay xây dựng lại xã hội đang trong thời kỳ uổng nát. Họ tìm về với đức Phật không phải chỉ để công nhận một mô lý thuyết hay, đẹp, suông mà bằng vào thái độ và hành động để cứu giúp đời. Đời sống đức Phật là bằng chứng cụ thể để chúng ta có thể tin vào đó là sự thật.

Trong khi dân chúng đang hướng về và coi nhu cầu vật chất như

là mục đích của cuộc sống, như là cây thuốc đo giá trị con người thì ngược lại đức Phật đã dứt bỏ cung vàng điện ngọc sau lưng để đi tìm đạo giải thoát chúng sanh.

Trong lúc mọi người đang cố gắng đạt cho được địa vị cao sang trong xã hội thì đức Phật từ chối ngôi vua cao cả của vua cha truyền lại.

Rồi từ đó khi đức Phật đã chứng quả, ngài đã tình nguyện làm kẻ ăn xin đi rao giảng giáo lý và triết lý của ngài đã quán thông để khai phóng tinh thần và thức tỉnh lương tri của những người đang còn mê ngủ trong vũng tối tham vọng thấp hèn.

Từ những điểm trên chúng ta có thể hiểu: vào thời trước nhân loại gia nhập đạo Phật là vì họ đã được thức tỉnh và họ tình nguyện làm chiến sĩ anh dũng của đạo lý khi giới của họ là tình thương và giúp ích đồng loại để tạo nên những tâm hồn trong sáng coi thường vật chất, địa vị và cùng vươn mình vào thế giới thanh cao nơi đó không còn tranh giành danh lợi tiền tài, nơi đó chỉ còn những con người đối đãi nhau bằng tình thương đồng loại.

Và bây giờ sự gia nhập Phật giáo khác hẳn ngày xưa. Đại đa số người đã gia nhập đạo Phật bây giờ không bằng ý hướng mà chúng tôi đã nêu trên, bây giờ họ trở thành đạo Phật bởi những nguyên do chính sau đây:

Tổ tiên họ theo đạo Phật nên họ cũng theo đạo Phật vì truyền thống và coi đó như một sự trả hiếu.

Một số khác, sau khi nghiên cứu

giáo lý và triết lý đạo Phật đã công nhận lý thuyết hợp lý và cao đẹp nên trở thành Phật tử.

Những kẻ có địa vị trong xã hội những con buôn chính trị, thương mại đã trở nên môn đồ của đạo Phật không phải vì công nhận triết lý của đức Phật siêu việt và không vì năng hướng giúp ích mà chỉ len mình vào cơ cấu đó để củng cố địa vị của mình, lợi dụng số tín hữu lớn lao làm hậu thuẫn.

Còn lại một số rất ít theo đúng mục đích của đạo Phật, số đứng trước thảm trạng ung thối của xã hội không thể làm ngơ, họ tình nguyện làm những thợ nề, những kiến trúc sư xây lại lâu đài của tình thương qua những cơn bão tố của những tham vọng, vị kỷ, trục lợi, phạm tục của người đời. Tuy nhiên nhân số phụng sự vẫn còn quá ít ỏi so với đa số phá vỡ, vì vậy hạnh phúc vẫn chưa đến với loài người. Nhưng chúng tôi tin lẽ phải bao giờ cũng thắng, mỗi người trong chúng ta là một điểm sáng, nhiều điểm sáng hợp lại sẽ thành nguồn sáng xua tan bóng tối. Trong tương lai thế giới này sẽ tràn ngập ánh sáng của thiên âm và nhân loại sẽ được đắm mình trong bể hạnh phúc. Tuy nhiên, ngày đó còn thật quá xa, nếu con người ngay từ giờ phút này không chịu ngồi lại với nhau không chịu góp chung tay bằng tinh thần bất vụ lợi để xây dựng lại xã hội thì chúng tôi nghĩ cái ngày mà nhân loại sẽ được sống yên vui trên trái đất nhỏ bé này sẽ là điều không tưởng.

HUYỀN NGỌC THANH

(Phan châu Trinh — Đà Nẵng)

□ LỆ HÀNG

HƯƠNG VÒNG

Ma chấp tay Thanh Linh

ÔNG nội ngồi trên cái chõng tre kê ở bâng hiên. Cái chân gà dơ ra trước mặt, lòng mày ông cau lại đôi mắt nặng trĩu suy tư. Hai tay ông run run, ông xăm xoi cái chân gà hàng giờ, hình như ông có điều gì suy nghĩ và lo lắng dữ lắm. Ông nhấp một chút nước trà rồi tặc lưỡi, giọng ông đục đục buồn như buổi chiều tàn rũ trên sông.

— Quái lạ, khác hẳn những lần trước, có chuyện gì đây bà nó ạ.

Ông nhấp thêm ngụm trà nữa, chăm chú nhìn ngắm cái chân gà co quắp rồi cao giọng gọi bà nội.

— Bà nó đâu ra đây mau lên nào.

Bà nội từ dưới sân chậm rãi đi lên :

— Chuyện gì nào, ông không thấy tôi đang bận tít tít đây sao. Ngày mai bố con nó đi lễ chùa mà ông.

— Thì, bà lên đây đã nào, để chúng nó làm cho, cháu nữa, Na lên đây ông bảo.

Ông nội xoa đầu Na, mắt ông đỏ đỏ, có lẽ vì men rượu :

— Sắp có chuyện lạ... cái chân gà cũng kỳ này làm sao ấy bà ạ. Mai bố con nó lên Chùa cúng Phật phởng, oản đức xong chưa ? Bà coi này lạ không cơ chứ !

Bà nội cười thật hiền, hàm răng đen hẻ nhỏ :

— Ối dào... tôi có biết gì ba quyền sách nhỏ với chùm chân gà của ông đâu mà ban.

Ông nội run run đặt cái chân gà xuống, mắt ông lim dim. Bà nội lặng lẽ dắt Na xuống sân để mặc

ông với những suy tư tuổi già, với những quyển sách nhỏ cũ nát, màu giấy vàng khè chỉ chút ngả nâu nghèo mực xạ đen.

Buổi sáng, khi mặt trời vừa ló dạng. Màu hồng chan hoà tủa ra trên vùng lúa non xanh. Na tung tăng theo bố đi lễ Chùa. Cô bé hơn hử mặc áo mới, tay cầm bầu rượu có cột sợi tia đỏ phất phơ. Bầu rượu giống y của đức Khổng Tử mà ông nội treo hình ở bàn thờ ấy. Anh Hồn đội mâm oản chậm rãi theo sau. Những khuôn oản bà nội đúc bằng nếp đầu mùa, nhuyễn và thơm phưng phức. Con gà giò chằm chệ nằm giữa mâm, mỏ bích lén ngậm một nụ hoa hồng, mà nội mới cắt trong vườn, cánh hoa mềm cóa mười sương đêm. Những khuôn oản thì đặt trên lá mít đã cắt tỉa gọn gàng.

Màu xanh lá mít, màu vàng mâm đồng màu trắng ngần của nếp thơm đầu mùa làm mắt Na sáng rực lên, cô bé nuốt nước bọt chịu trận, vì cô bé biết đồ cúng không bao giờ được nếm trước cả.

— Bố à, gà béo vàng kìa bố, gồm nhiều mỡ ghê bố nhỉ, da nó loang loang mỡ bố thấy không. Ngon phải biết bố nhỉ.

Bố cười xoa đầu Na :

— Chuyện ! cúng Phật bà nội chọn con gà giò mập nhất đàn cơ mà, chắc con bố thêm lắm nhỉ.

Cô bé nũng nịu nguyệt bố :

— Hử, bố làm như con tham ăn lắm ấy, chả thêm chơi với bố nữa đâu.

— Con bố khó ghê, cho bố xin đi, mai bố đi rồi, con giận bố thì buồn lắm đấy.

Na ngược nhìn bố, tóc bố hơi dài lòa xòa che bờ vùng trán phiến sâu. Mắt bố buồn mênh mông như chiều nào mưa rụng trên sông. Da bố đen đen nên trông bố có vẻ phong sương lạ. Cô bé dặc dặc tay bố :

— Tại sao bố hay đi thế ? sao bố không về ở bên kia với mẹ ?

Bố vẫn cười trước những câu hỏi dồn dập của Na.

— Làm sao con hiểu nổi, chỉ cần biết bố thương con nhất đời, vậy chưa đủ sao con ?

Ngôi chùa hiện ra trước mặt ba người. Chùa nằm lưng chừng đồi, giữa một vùng cây cối um tùm. Ngôi đồ ử kín trong rêu phong tháng ngày. Cong cong những đường nét Đông phương trầm mặc. Tất cả u ám và lặng lẽ như rủ nhau về đây nghiêng hồn trong gió hạ mênh mang.

Trời mùa hạ trong xanh và cao vợi vợi. Mái chùa ngự trên đồi cao như im lìm chờ đợi. Đường lên chùa thoải thoải dốc, hai bên là những bụi trúc vàng lảo xào, những cây hoa dại nở đầy hoa trắng tỏa hương thơm nhẹ nhẹ, ngọt ngào như mộng lúa trải dài dưới kia.

Anh Hồn vẫn lễ mễ đội mâm oản lễ Phật, Na vẫn thỏ thẻ kể lễ trăm thứ chuyện cho bố nghe :

— Mẹ con hay thờ dài lắm cơ bố, nhất là mỗi khi con hỏi chuyện về bố. Mẹ con ít nói ghê bố nhỉ.

Bố chớp mắt :

— Tình mẹ con vẫn thế, mà con đừng làm mẹ con buồn nghe không ? Bố giận bố không về nữa đâu.

Cô bé phụng phịu, nắng nhuộm thêm màu hồng trên đôi má căng

sữa, nâng tạng thêm xanh cho trông mắt ngày thơ :

— Bố không về thì con cứ khóc mãi đến khi nào bố về mới thôi, cả bố cả mẹ đều không cho con bói, con lớn rồi chứ bộ. Con biết đọc biết viết lâu lâu đấy thôi. Mẹ dạy con học mỗi ngày, và mỗi ngày con đều nhớ bố hết.

Bố có vẻ xúc động. nhìn Na thật lâu, rồi quay đi thở dài. Trẻ con mau quên; cô bé lại riu rít như con chim bé nhỏ :

— Chùa làng mình đẹp quá đi bố, con thích đi lễ chùa lắm cơ, bố xa làng bố có nhớ chùa không hả bố ?

Bố gật đầu :

— Nhớ chứ con.

— Nhớ thế nào hả bố ? nhiều không ?

— Nhớ như nhớ con vậy mà, con chó lì lặc quá.

Họ bước vào cổng chùa, sân chùa lát gạch Bát tràng Vườn chè xanh mát bên cạnh. Cô bé dưới người như muốn hít đầy ngực không khí trong sạch và trang nghiêm nơi đây.

Sư cụ mặc áo nâu sòng, tay lần chuỗi Bồ đề lẳng bóng vì năm tháng, chậm rãi đi ra. Sư cụ nghiêng người :

— Nam mô A di đà Phật, hẳn đạo rất mừng được gặp lại thầy giáo.

Bố vòng tay đáp lễ rồi theo sư cụ vào chùa. Anh Hồn đội mâm cỗ vào tận sau chùa. Sư cụ gõ mõ tụng kinh giữa vùng trầm hương nghi ngút bay. Mùi trầm ngào ngạt tỏa

hương thơm khắp chùa, ánh nến mờ mờ, cuộc đời như dừng lại ngoài kia. Ở đây chỉ còn những bằng khuâng diệu vơi, những ngát ngày siêu thoát. Đôi mắt Đức Phật chìm trong màu sáng lung linh của những hàng nến đỏ, như đang suy tư giữa những vòng hương quện bay mùi thiền.

Những hàng cột bằng gỗ lim chạm trổ tỉ mỉ đứng im lìm như trầm tư suy tưởng.

Tiếng mõ đều đều, tiếng chuông ngân vang trong không khí tịch mịch vắng lặng, của một ngày hè êm ả nơi thôn dã, khiến tâm hồn người cha lảng lảng theo từng đợt khói trầm tỏa rộng. Lòng ông mềm lại, tay ông ấm trên bờ vai cô gái nhỏ. Mắt ông buồn thâm thắm. Cả một cuộc đời sôi nổi gian lao ập tràn, vây bủa lấy hồn ông.

Ông nhìn con mình chấp tay thành kính, lòng ông lao xao niềm yêu thương xót xa. Không khí yên lặng, nên hương trầm thêm thơm nên lòng ông thêm dạt dào rung động.

Na ngược mắt nhìn bố, Sư cụ đứng lên, dịu dàng đặt tay lên đầu cô bé. Bàn tay nhân nheo run run trên tóc mun đen nhánh. Chuông chùa ngân vang rồi tan loãng cùng cây cỏ ruộng đồng. Cô bé theo Sư cụ và bố xuống nhà trai dùng tuần trà theo thói quen của bố.

Uống trà tàu đàm đạo với Sư cụ là thói quen bố Na không bao giờ quên mỗi lần về làng.

Nghe bố và ông nội nói chỉ có trà của Sư cụ là ngon nhất phủ này thôi. Mà phải pha bằng nước trong vát của chùa nữa cơ.

Chùa xây trên đồi cao, vậy mà có một cái giếng quí, nước trong vẩn vát và ngọt mát như nước suối trong của khu rừng vắng lặng. Thỉnh thoảng, cụ Phủ, ông nội bé Na vẫn bắt người nhà lên tận chùa xin nước giếng về, để pha trà mỗi lần có trà ngon khách quí.

Sư cụ chuyên nước vừa sôi già vào ấm. Chén Tống chén Quán được chú tiểu trang trọng mang ra. Sư cụ và bố vừa nhấp trà vừa say sưa trò chuyện.

Na đôi anh Hồn dẫn ra vườn chè chơi, bỏ lại sau mùi trà sen thoang thoảng bay, nét mặt sư cụ phiêu diêu siêu thoát, nét mặt bố trầm ngâm sau hương trà ướp màu tưởng nhớ, những ngày vùng vẫy xưa. Cô bé nghe loáng thoáng lời bố tâm sự với Sư cụ:

— Thời cuộc đen tối lắm bạch sư cụ.

— Khang chiến, chống ngoại bang, lần trốn, giam cầm.

Na không hiểu nổi. Cô bé tung tăng chạy nhảy trong vườn chè nhà chùa. Anh Hồn cất tiếng hát, anh hát thật hay giọng ấm và nồng nàn. Cô bé ngồi trên cành chè hai chân đu đưa. Anh Hồn mở còi cả cha lẫn mẹ, bà nội thương anh lắm, nhưng anh vẫn hay buồn mỗi khi buồn anh lại cất tiếng hát.

Tiếng hát của anh Hồn tan trong nương chè, cô bé khe khẽ hát theo, xa xa khói vương nhẹ mơ hồ, «nhà ai thổi cơm mà sớm thế anh Hồn nhỉ» cô bé dịu dàng nói với anh.

Tiếng bố gọi, âm vang ngoài sân chùa. Cô bé nhảy như sao trên con đường làng lát gạch màu nâu non.

Nắng đã lên cao, nhảy múa qua những rặng tre xanh, trần Na lấm tấm mồ hôi, bố ngắt một cánh hoa dại tím tím bèn lễ dương đưa cho Na. Màu tím buồn rung rức và hoang vu như đôi mắt của mẹ mỗi khi cô bé nhắc đến bố.

Bố đưa Na về tận nhà, bố đứng sau hàng dậu thưa triu mến nhìn cô bé riu rít bước chân chim, cô bé quay lại miệng nhoẻn cười dơ tay vẫy bố:

— Chiều con qua bố nhé, bố đề phần xôi cho con nghe bố.

Khi đang dập tung tăng đáng yêu ấy khuất sau vòm cổng gạch, người đàn ông thở cái, buông nhẹ cánh hoa dại rơi là tả trên con đường lát gạch. Đôi mắt sâu thẳm ngập ngừng quay đi

*

Buổi tối Na ngồi với mẹ ở sân gạch. Mẹ sàng gạo dưới ánh sáng đèn trang mùa hạ vắng vặc soi bóng. Xa xa tiếng chó sủa gọi nhau. Na nghịch những hạt gạo tằm thơm trắng ngần tung tóe trên nia — Tóc mẹ đen, đôi mắt sáng long lanh. Nụ cười của mẹ dịu dàng như hoa nở ướp sương. Mẹ mặc áo phin trắng, tóc vẫn trần phàng phất mùi bồ kết thơm thơm. Na thương mẹ quá đi mất.

— Mẹ ơi, sao mẹ hay buồn thế? Ngày mai bố con lại đi rồi đó, mẹ biết không? Con thích gần bố gần mẹ mãi mãi như cái Nhon cái Tâm con bác Cả mẹ ạ.

— Mỗi người một cảnh chứ, con gái của mẹ lắm nũng nịu, cả ngày hôm nay con gần bố bên nội chưa đủ sao con?

Na lắc đầu, mái tóc mun đen

xao động dưới ánh trăng loang loáng màu bạc:

— Thăm vào đầu mẹ, cái Nhớn cái Tâm nó ở gần bố nó cả ngày cả đêm, cả tháng cơ mà.

— Giới ơi, thế con không thương mẹ, không thích ở với mẹ hay sao mà con nhắc bố không vậy.

— Con thương mẹ chứ, thương thật nhiều nhưng! — sao nhà mình kỳ quá vậy mẹ? Sao bố không về bên này với mẹ với ngoại? Mẹ nói cho con nghe đi, con giận mẹ bây giờ, con không đi ngủ nữa đâu, con ra vườn con chơi một mình con chả ngủ với mẹ nữa.

Người mẹ lắc đầu thở dài, tiếng thở dài khe khẽ trong đêm, bà ngừng tay sàng gạo vuốt tóc con, nước mắt ngập ngừng viền quanh mí.

Na ngơ ngác nhìn mẹ, rồi cô bé cũng buồn vu vơ. Mẹ ngồi đó

lặng lờ như hình bóng, bao nhiêu lần rồi, hễ bố về, mẹ cho Na sang bố chơi, đề rồi sau đó mẹ u uất buồn bã, mấy ngày liền không nói. Có bé tặc ghè, nhất định phải hỏi cho ra lẽ.

Na đứng lên, nhẹ nhẹ rời mẹ, Na lang thang trong vườn. Cô bé giận mẹ ghè, kệ cho ma bắt đi cũng được, mẹ cứ dẫu quành dẫu quăn mãi.

Na trèo lên cây bưởi, hoa bưởi nở trắng xoa một vùng lá xanh. Mùi thơm hoa bưởi thật dịu thật nồng. Cô bé thích hoa bưởi lắm cơ. Không hiểu sao cô bé cứ nghĩ chỉ ở bên ta mới có hoa bưởi thôi. Bên Tây làm gì có. Như Xuân Diệu vẫn nghĩ... «Mùa Thu là ở bên Tàu, mùa Thu cũng đồng một quê quán với nàng Tây Thi quá xưa cho nên quá đẹp. Không ai nở tưởng tượng nàng Tây Thi với má hồng môi son, mà chỉ cảm

ừ! mẹ sẽ kể hết...

nàng Tây Thi như một áng mơ không màu sắc»...

Bài tập đọc mẹ dạy cô bé đấy, cô bé ngồi vắt vẻo trên cây bưởi bí bô đọc lại. Mẹ Na học giỏi lắm cơ, đồ đíp lôm tặn Hà nội cơ mà.

— Na ơi ! đi ngủ con, khuya rồi đấy, khéo ngủ.

— Không, con ngủ trên cây mà, con không ngủ vì mẹ nữa đâu, mẹ coi con là con nít mãi con giận mẹ, giận bố, con biết hết rồi mẹ còn dấu con, con buông tay cho ngủ đây này.

— Xuống đi con, mẹ thương đừng bướng chữ.

— Không, mẹ kể hết con mới xuống, con biết rồi, mà con muốn nghe mẹ kể cơ.

Người mẹ lại thở dài, không biết nghĩ sao bà nâng niu một chùm hoa bưởi trắng ngào ngát hương thơm rồi dịu dàng hứa:

— Ừ, mẹ sẽ kể hết, xuống đi con kéo rụng hết hoa bưởi của mẹ.

— Nhá mẹ kể nhé, mẹ đừng dối con nghe không.

Cô bé tụt xuống nũng nịu để mẹ vòng tay ôm bờ vai nhỏ bé dịu ngồi dưới gốc bưởi. Hoa bưởi trắng trắng rụng đầy trên cỏ xanh. Hai mẹ con dựa vào nhau dưới tán cây bưởi tỏa rộng. Mùi thơm tỏa ngát ngày trong gió hè hiu hắt.

Giọng mẹ đều đều và xa vắng; Na dựa đầu vào ngực mẹ, ngược mắt nhìn những vì sao lấp lánh trên nền trời thăm thẳm. Trăng thật lạnh và sao thật buồn. Buồn như khuôn mặt mẹ lạnh sâu dưới trăng.

— Bố con đi kháng chiến. Bố con lưu lạc khắp nơi, những đêm ngủ đò lênh đênh trên sông, những chiều bóng rừng rụng biên giới để hoạt động chống Pháp. Có những chiều mưa sập sùi bố con ngồi trong một cái quán tre xiêu vẹo nghĩ thương vạn nước điêu linh. Cuộc đời tuổi trẻ của bố con là những ngày đầy gian lao nguy hiểm. Lúc đó mẹ đang học ở Hà nội, ông bà ngoại gửi mẹ vào nội trú của bà Phước.

— À, con nhớ rồi bố giống như Dũng trong truyện Đôi BẠN mẹ dạy con tập giảng văn chứ gì. Còn mẹ, mẹ là chị Loan lang thang nhớ Dũng trên con đê Yên phụ phải không mẹ?

— Giỏi, con mẹ giỏi lắm, để mẹ kể tiếp nghe. Mẹ gặp bố con. Mẹ và bố thương nhau. Mẹ cảm phục cuộc đời đầy lý tưởng của bố con, mẹ yêu thương bố con không tính toán, quên đi sự kham khổ của gia đình mẹ. Bố con có một cuộc sống đầy bí mật và không kém hào hùng, chợt đến chợt đi như cánh chim. Mẹ cảm cuộc sống ấy, như thương cánh chim bằng chim vạn bay cao ngút ngàn vùng vẫy chốn sa mạc để chết đi không một tiếng vang.

Na nhìn mẹ say sưa kể lẽ, giọng cô bé ngọt ngào:

— Con cũng phục bố nữa mẹ ạ, bố oai oai là mẹ nhỉ, bố cái Nhớn đâu có oai bằng bố con.

Mẹ cười nhẹ nhẹ:

— Một năm sau bố mẹ làm lễ cưới trước một bàn thờ đơn sơ ở trại Đồng Lá. Mẹ cảm xúc quá không nhớ đó là bàn thờ Tổ tiên hay bàn thờ Tổ quốc nữa con ạ.

Một lễ cưới của kẻ làm Cách mạng vài chục bạn thân cùng chí hướng, trang nghiêm và thâm lặng vô cùng.

Cô bé sáng rực đôi mắt thơ long lanh :

— Vui quá mẹ nhỉ, chắc không có lễ Tư hồng hà mẹ? Con cũng thích nữa.

Người mẹ tát yêu má con :

— Con bé này... một tuần sau bố con vượt biên giới Lào-Việt với một công tác rất quan trọng. Mẹ trở về nhà sống bên ông bà ngoại, vì mẹ vừa thi đỗ xong. Mẹ không dám hé môi cho ông bà ngoại con rõ mẹ đã lấy chồng một cách quá mới mẻ. Ông ngoại đã già yếu lắm rồi, mẹ không nỡ làm ông buồn lòng. Mẹ là con gái út của ông bà ngoại. Là niềm vui duy nhất lúc tuổi già xế bóng. Mẹ âm thầm chờ đợi bố con.

Na tò mò hỏi :

— Sao bố mẹ không làm thêm lễ cưới ở làng nữa?

— Ông ngoại con là một ông quan về hưu, ông không bao giờ chấp nhận bố con làm rể, vì bố con sống như một tên lãng tử nay đây mai đó, trắng tay không sự nghiệp. Mẹ khóc thầm cho số phận, vì lúc đó mẹ đã mang thai. Con đang ươm mầm sống trong lòng mẹ. Mẹ lo lắng quá, ông bà ngoại vẫn tin tưởng mẹ, cô con gái ngoan hiền. Mẹ đã phải thủ thật với ông bà ngoại nhưng ông bà ngoại nhất định không nhìn nhận bố con.

Bố con thỉnh thoảng từ khu kháng chiến về thăm mẹ, nhưng không được lai vãng nhà ngoại.

Vì thế mỗi lần bố con về, mẹ phải cho con qua bên ấy chơi để bố con

hủ hỉ với nhau, bố con thương con lắm đấy.

Đời bố con gian khổ đã nhiều, bây giờ có lẽ chỉ có con là nguồn vui duy nhất của bố cũng như của mẹ.

Hoa bưởi rụng lá tã, tóc mẹ xõa dài như mặt giồng suối ướp đầy hương yêu.

Mẹ thở dài :

— Thôi khuya rồi vào nghỉ đi con, ngày xưa bố mẹ cũng yêu hoa bưởi lắm, bố con thường rắc hoa bưởi trên tóc mẹ và bảo rằng đẹp hơn kim cương trên tóc Hoàng hậu nữa cơ.

Rồi một chiều bố đột ngột về làng, bố mặc áo đen, bố lặng lẽ đi dạo trong vườn nhà nội với Na, khuôn mặt bố trầm lặng như một đêm trời không trăng sao. Bố dắt Na đi dạo hàng giờ mà không nói gì cả. Bố quí xuống giữa những luống cải vàng nắng mặt cô bé lên, bố đặt nhẹ chiếc hôn trên đài trâm ngậy thơ mịn màng của Na rồi bố đeo cho cô bé một sợi giây chuyền vàng nhỏ xíu.

— Của con, bố cho con đấy đừng làm mất nghe con gái của bố.

Bố dắt Na lên chùa, cô bé hơn hờ đi cạnh bố. Ngày sắp tàn, cảnh chùa càng vắng lặng và mênh mang thêm. Giữa những vòng hương nghi ngút, lòng cô bé lâng lâng êm ái. Vẫn Sur cụp với những tách trà tỏa hương sen tinh khiết. Vảo tượng Phật với nét trầm ngâm ngàn đời suy tưởng. Cô bé chấp tay cầu nguyện cho bố mẹ yêu thương.

Sau đó sư cụ, bố và Na đứng ngắm cảnh ngày tàn trước sân chùa. Nương ché thoải thoải trải đều, lóng lánh ánh vàng của trời chiều trên lá cây xanh.

Gió bỗng lao xao dồn về, bụi đất mù mịt trên con dốc đổ. Giữa vùng trời xám nhạt, màu đỏ tủa ra sau đỉnh núi như những tia máu hồng. Na rung mình cầm lấy tay bố. Bố đắm đắm nhìn một chiếc lá xanh lia cành lăn long lốc trong cơn gió lạ.

Bỗng nhiên từ con dốc lên chùa, một nhóm người xám xám đi lên. Bố đứng lên nói với sư cụ giọng bố chùng hẳn xuống :

— Vĩnh biệt sư cụ — có lẽ tôi nguy.

Sư cụ chấp tay, chuỗi bồ đề run run. Bố vụt chạy, sư cụ nắm chặt tay Na, cô bé òa khóc đòi theo bố sư cụ vẫn đứng im như tượng đá bàn tay nhăn nheo giữ chặt cánh tay non dại của cô bé.

Mấy chục người lao xao đuổi theo bố, nương ché bị dẫm nát dưới ánh mặt trời vàng sắp tàn. Họ cầm dao, cầm mã tấu, cô bé run như cây sậy, khóc nghẹn ngào trong tay sư cụ. Màu vang ủa của trời chiều nháy múa một vũ khúc quái đản, quay cuồng trong đầu óc cô bé.

Bố chạy như lao người trên sườn đồi, bọn người săn đuổi bố tủa ra khắp nơi đón đường bố chạy. Áo đen của bố lao chao trong đôi mắt mờ lệ của cô bé.

Một con dao phóng tới, bố gục ngã. Cô bé ôm mặt gục đầu vào lòng vị sư già.

— Nam mô A di đà phật...

Từ từ đôi giòng lệ ngấn lán trên khuôn mặt từ bi của sư cụ.

Cô bé mở choàng đôi mắt long lanh. Cô bé không khóc được nữa. Lòng cô bé trắng xóa như mây trôi trên cao. Cô bé đứng đó mà như chết, nhìn bố lao đảo, áo đen nhuộm máu đỏ đi giữa bọn người đuổi bắt bố — Thế là họ bắt bố đi. Con đường có trúc vàng lao xao, có hoa đại nở đầy trắng xóa. Màu áo đen của bố dâng lên, dâng lên. màu đỏ của máu, màu vàng chết rũ của ngày tàn. Cô bé ngất lịm trong vòng tay già nua của sư cụ, môi còn mấp máy :

— Bố ơi ! Bố ơi !

Từ đó không bao giờ bố trở về làng để dẫn Na đi lễ chùa nữa. Cô bé đỏ mắt ngóng trông bố về. Một ngày một tháng một năm — Chiều chiều cô bé ngó mông ra cánh đồng, nhìn ngôi chùa sừng sững trên đồi cao. Cô bé run lên, nước mắt lạnh lẽo trào ra như con suối nhỏ khóc thầm trong khu rừng hoang vắng.

Mãi mãi Na không quên hình ảnh người bố cô đơn đến vô cùng của nó.

(xem trang 17)

MÙA PHẬT ĐẢN TRÊN QUÊ HƯƠNG TÔI

Tôi lớn lên trong niềm đau tuổi
trẻ
Sống lạc loài như một kẻ đi hoang
Nhìn non nước lòng sầu vạn kiếp
Hơn hai mươi năm rồi đất nước
vẫn điêu linh.
Xuân đến, thu qua, đông tàn hạ
lũ
Chúng sinh đã bao lần chịu cảnh
tan thương
Đêm đêm lắng tai nghe đại bác
nổ ròn.
Mắt long lanh nhìn hỏa châu rực
sáng
Hiện tại đó làm sao tôi nói được
Ngón ngừ nào tả hết nỗi sầu đau
Tôi muốn khóc, người Việt Nam
bất hạnh
Khóc cho mùa Phật Đản vẫn
đau thương
Thế nhân ơi sao chẳng nghĩ chút
tình.
Thôi chém giết cho dân mình bớt
khờ
Lạy Phật Thích Ca Mâu Ni tế độ
Cần xin ngài cứu khổ khắp trần
gian
Thôi chính chiến, mùa Phật Đản
thanh bình trở lại.

H-T-LAN
(mây hồng)

CHÙA EM MIỀN LỬA ĐẠN

Viết về chùa tôi năm 1963

Chùa em đỏ một thân gầy lữ loét.
Đứng chờ vợ trên con đồi vắng
nhỏ.
Đã trở mình rên xiết giữa đêm
xa.
Nghen ngào nước nở cùng trăng
xám.
Tay chấp lại em nguyện cầu mãi
mãi.
Nhưng nào đâu? chỉ vẫn thế mà
thối.
Mặc em khóc quì chân bên bể
trống.
Ngỡ những lời xa vắng giữa hư
không.
Tiếng đạn đi như không dừng lại
nữa.
Mái ngói bên này xiêu đổ xuống.
Tường xưa trước điện mở lối ra
vào.
Trong chánh ngõ từ bi đã vắng
bóng.
Còn đâu nữa để em về nương tựa.
Trong những lúc hồn đang lên
buồn trống.
Còn đâu nữa Thầy ơi con đánh
tiếng,
Kính bạch Thầy con niệm đức
Như Lai.
Dấu tiếng khóc trong từng đêm
sầu vắng,
Đề Thầy đi van xới kiếp mai sau.

HÀN BANG TUYỀN

Lời cho cháu

● NGUYỄN VĂN TÒN

CHÚ đã suy nghĩ và phân vân nhiều mỗi lần cháu hỏi: Chú có viết báo, sao chú không viết cho Tuổi Hoa, cháu thích Tuổi Hoa lắm đó. Cháu thích Tuổi Hoa chú mừng lắm vì cháu của chú đã không chọn các loại sách báo cho trẻ bày bán «sên» ở những vỉa hè. Trong những loại sách báo đó, hẳn cháu đã nhận thức được những gì không phù hợp với tuổi thơ của cháu, nhất là tuổi thơ ở một nước đang có chiến tranh triền miên như nước ta. Bao nhiêu người tài giỏi hơn chú đã ước muốn và ngăn cản những sách vở ấy đều đọc tuổi trẻ của cháu. Họ không thành công, chú cũng vậy. Chú nghĩ, có lẽ thất bại chỉ vì nước mình «bị» chiến tranh. Giản dị có thể. Chú không hề quy tất cả lỗi cho chiến tranh mà thực ra nó chỉ là một danh từ có vẻ mơ hồ và ghê sợ. Đáng nói đến vẫn là người tạo ra và sống bằng chiến tranh. Cháu đọc báo, cháu biết đó, tất cả những tinh hoa văn hoá của quê hương đều dễ dàng bị băng hoại và khó lòng cải tạo trong một nước có chiến tranh như vậy...

Chính lẽ này đã khiến chú băn khoăn và buồn bã. Chú đã suy nghĩ nhiều và bị ám ảnh bởi chiến tranh — thành thử — khó viết những mẫu truyện ngắn có tính cách hồn nhiên và vui vẻ được. Chú được nuôi dưỡng trong hoàn cảnh khó khăn của đất nước. Cháu được sinh ra trong cảnh điêu linh này, chắc cháu của chú buồn nhiều hơn vui chứ gì? Chú rất muốn viết hoặc kể những truyện thật vui cho cháu nghe vì chú nhận thấy nó phù hợp với tuổi của cháu. Nhưng...chú đã không (hay ít nhất) chưa làm được, đừng buồn cháu nhé.

Hàng đêm, chú vẫn âm thầm ước với Trời Phật cho đất nước chúng ta sớm được thanh bình như những ngày xa xưa nào đó mà cháu chỉ được nhìn qua sách vở. Chú biết chắc rằng ấy là điều ao ước đơn sơ, chân thành nhất của cháu. Chú cũng mong ngày ấy không xa...để chú cháu ta sẽ vui vẻ dắt tay nhau đi cùng khắp ba miền thân yêu của đất nước. Hiện giờ, nó là

giấc mơ của cháu và cũng là của chú nữa. Dù là một giấc mơ dịu dàng và tuyệt đẹp, chú nghĩ cháu vẫn nên hy vọng (cũng như chú đang hy vọng)... Giấc mơ đó có thể thực hiện được mà!

Cháu đã hỏi chú — một lần đi chùa rằng lúc chú lay Phật, chú cầu nguyện những gì. Chú trả lời: Điều trước tiên chú nguyện cầu cần là cho quê hương chúng ta sớm thanh bình. Và cháu đã cầu như chú, chú mừng lắm. Cháu lại hỏi chú: chú cháu ta và rất nhiều người nữa đã thực tâm thành khẩn cầu nguyện Đức Phật cho nước mình chóng hoà bình. Thế mà..... sao hòa bình chưa đến hở chú? Người ta thường nói «Phật tức tâm, tâm tức Phật» mà! Cháu hỏi hữu lý chú phục cháu lắm. Chú không phải bối rối khi trả lời: Sở dĩ nước ta chưa yên ổn vì ngoài những người ước muốn thành thực thì trái lại cũng có những người không muốn chiến tranh chấm dứt. Chú đành lặng thinh không dám kể những người ấy ra sợ cháu biết rồi buồn thêm. Cháu biết không, Đức Phật luôn luôn muốn tạo một thế giới hạnh phúc, không hận thù, không khổ đau cho con người. Nhưng cháu thấy đó, oai lực của Ngài dù có vô biên cũng khó thành tựu được. Tất cả mọi người ước muốn có sự bình yên trên quả đất này (trên đó có quê hương ta) thì hòa bình chóng đến lắm cháu à. Nhưng cháu đừng bận tâm nhiều đến nó làm gì, chú mong cháu cần hồn nhiên như thuở nào, không phải bận rộn lo nghĩ như chú. Bởi... chú quan niệm rằng lo nghĩ nhiều sợ cháu sớm cần còi thè xác lẫn tâm hồn... Chiến tranh chẳng những gây cho nhiều người đau khổ, bao cảnh chia ly, nó còn cho cháu chứng kiến những hiện tượng kỳ lạ của cuộc sống: hippy, nhảy nhót, hút sách, đập phá, ăn mặc hở hang... rập theo khuôn của Âu Mỹ! Cháu nhận thấy nó lãng gia chứ đâu sát giảm... Chú hy vọng trong tương lai cháu của chú sẽ không tìm kiếm những tật xấu ấy cũng như cháu cương quyết loại bỏ những sách báo nhảm nhí...

Thôi, chú viết nhiều e cháu phải bận rộn suy nghĩ những lời của chú (dù đó là những lời thành thật). Bận rộn trí não cháu nhiều là điều chú không muốn rồi. Chú chỉ viết những điều chú được quan sát bằng mắt, nghe bằng tai, hiểu bằng trí óc mà chú cho là thích hợp với cháu. Cháu nên hiểu đó là những lời chân thành của chú.

Chú ước mong mùa Phật đản năm nay, cháu sẽ thấy các điều mơ ước và cầu nguyện của cháu đến gần, gần với cháu hơn...

Chú của cháu
NGUYỄN - VĂN - TÔN.
Mùa Phật đản 2515.

Nguồn gốc cờ Phật - Giáo

● NGUYỄN TOÀN NGHĨA

ĐẾN mùa Phật đản, các bạn thường thấy cờ Phật giáo được treo lên (đi nhiên là các gia đình Phật tử) Có lẽ phần nhiều các bạn đều thấy dáng dấp của cờ Phật chứ?

Nhưng các bạn có biết được cái nguồn gốc của nó không? Nhân mùa Phật đản năm nay, tôi sưu tầm sự tích cờ Phật kể lại các bạn:

— Ở Tích Lan có một quân nhân Phật tử là Đại tá MT Henry Steele Olcott. Đại tá là một Phật tử rất chân thành, thông hiểu đạo Phật và rất hoạt động trong các cuộc hoằng dương Phật Pháp. Nhờ được sự chỉ giáo và tán thành của Thượng tọa Hikkduwe Sumangala Thera: Giám đốc Đại học đường Phật giáo Vidyodaya Pariveno ở Colombo. Đại tá đã đề nghị lá cờ 6 màu được công nhận từ năm 1885. Trong ngày Phật đản năm đó. Khắp nước Tích Lan đã cử hành lễ THƯỢNG KỶ PHẬT GIÁO. Nhưng trong lúc này lá cờ 6 màu mới chỉ là lá cờ Phật giáo ở riêng nước Tích Lan mà thôi. 66

năm sau, vào ngày 25 năm 1950, hai mươi sáu phái đoàn của 28 nước gồm 229 đại biểu họp Đại hội nghị Phật giáo tại Colombo (Thủ đô Tích Lan) đã quyết định lấy cờ Phật giáo 6 màu nói trên làm cờ Phật giáo thế giới. Cờ Phật giáo là biểu hiện tinh thần thống nhất Phật giáo của toàn thế giới. Cờ Phật giáo thế giới đã được Thượng tọa Tổ Liên mang về Việt Nam sau khi sang Tích Lan lần thứ hai đề dự hội nghị Hành Chánh Phật giáo thế giới tại Colombo.

Hiện nay, hơn 50 quốc gia trên thế giới đã hoan hỉ treo cờ Phật giáo ở trong những ngày lễ Phật.

SÁU SẮC MÀU CỦA LÁ CỜ PHẬT GIÁO Ý NGHĨA THẾ NÀO?

Về ý nghĩa năm màu: xanh, vàng lợt, đỏ, trắng và vàng thẫm cùng với màu tổng hợp (băng nhò ở dưới lá cờ) tức là 6 màu tất cả trên lá

cờ Phật giáo, ý nghĩa sự tích như sau:

— Ngày xưa, trước khi thuyết pháp đức Phật thường dùng sức thần, phép mầu nhiệm phóng ra hào quang 6 sắc để hiển pháp vô lượng, công đức vô lượng:

Cờ Phật giáo có 6 màu tượng trưng 6 sắc hào quang của Phật để tiêu biểu sự tập trung tư tưởng chơn chánh và những hoạt động vị tha theo tinh thần Từ, Bi, Hỷ Xả của toàn thể Phật tử trên thế giới.

Vì ý nghĩa kể trên, nên cờ Phật giáo đã được trình bày với năm sắc phân biệt mà một sắc tổng hợp.

Căn cứ vào Phật Pháp để giải thích năm sắc theo chiều dọc cờ Phật giáo, tượng trưng cho ngũ căn:

1 — Sắc Xanh: tượng trưng cho « Định Căn ».

2 — Sắc Vàng Lợt: tượng trưng cho « Niệm Căn ».

3 — Sắc Đỏ: tượng trưng cho « Tinh Tiến Căn ».

4 — Sắc Trắng: tượng trưng cho « Tín Căn ».

5 — Sắc Vàng Thâm: tượng trưng cho « Tuệ Căn ».

Sắc Tổng Hợp: tượng trưng cho cả 5 sắc kể trên, tiêu biểu cho lý viên dung vô úy, vô ngại của đạo Từ, Bi, Hỷ Xả của Phật được lan rộng khắp thế giới.

Đứng về phương diện thế gian pháp, cờ Phật còn tượng trưng cho sự tưởng các quốc gia không phân biệt màu da, chánh kiến hay chủng tộc để quy hồi vào chân lý bất diệt của vũ trụ vô biên do Đức Phật Thích Ca đã giảng dạy cho chúng sinh.

NGUYỄN TOÀN NGHĨA

HƯƠNG VÒNG

(tiếp trang 12)

Dáng dấp cao cao, nghiêng sâu của bố in hình trên nền trời tưởng nhớ. Tóc bố bằng bành dưới trời khuya. Đôi mắt Na mờ mờ, Na thương bố nghẹn ngào. Hình ảnh bố lão đảo đi giữa nhóm người đuôi bắt ngày nào hiện ra trước mắt Na. Ngôi chùa mái ngói đỏ rêu phong trở thành thánh địa ghi dấu kỷ niệm cuối cùng của bố con Na. Một đời háng say vì lý tưởng, một đời lận lội cho quê hương. Bố ra đi thật âm thầm chưa xốt, như hình ảnh một người hùng cô đơn.

Na đứng dựa lưng vào gốc bưởi, hoa bưởi rụng rơi trên tóc Na, thơm thơm mùi thương nhớ. Khuôn mặt phẳng phất nét u sầu mờ chìm trong bóng chiều nhòa nhạt. Mẹ đi ra khe khẽ thở dài.

— Vào nhà đi con, kéo sừng xuống lại bị cằm đấy! à, con có biết mai là ngày gì không Na?

Gió hiu hiu thổi, Na triu mến nhìn mẹ, thấp thoáng bố về lưng linh trong bóng mây:

— Làm sao con quên được, mai ngày rằm mẹ nhỉ, mau ghê, mới đó mà... con mới mua được cái này để cúng Phật quí lắm cơ mẹ.

— Gì đó con? mẹ cũng sửa soạn xong cả rồi mai mẹ con mình đi lễ chùa nhé.

— Hương vòng mẹ ạ.

Mẹ chớp hàng mi sâu muộn:

— Ngày xưa bố con thích mùi hoa bưởi và mùi hương vòng lắm — kia tóc con đầy hoa bưởi đó Na.

LỆ HẰNG

màu

áo

kỷ niệm

● DU LĂNG

TÔI rảo bộ dọc theo con đường Trần Hưng Đạo, mong làm sao đốt hết cả một khoảng thời gian còn sót lại trong những buổi chiều như hôm nay. Chiều cổ đô hôm nay cũng như những buổi chiều khác, vẫn rộn rịp đông người, từng đoàn xe liên tiếp nối đuôi nhau băng qua cầu Tràng Tiền; con đường Trần Hưng Đạo luôn luôn âm ỉ những tiếng xe qua lại. Chiếc cầu Nguyễn Hoàng với những rạn vỡ vừa qua, bây giờ vẫn sừng sững bắt ngang Hương giang tượng trưng cả một oai hùng của dòng máu người đất Thần Kinh hôm nay, hôm mai hay những tháng ngày đã đi trước. Những tà áo quen thuộc

không làm sao mất hẳn nét trinh nguyên của vẻ đẹp học trò. Đều rồi mỗi chiều tan học như hôm nay, những dáng dấp uyển chuyển thân mến đó lại hiện hình trở về khi bầu trời vừa nhuộm nắng hoàng hôn.

Tôi vẫn âm thầm nhịp bước trên dãy phố đông đúc và rộn rịp của con đường Trần Hưng Đạo, ray rứt với những nỗi buồn tự dẫu đưa đến. Bên kia đường hình ảnh người Ni cô với màu áo Như Lai, gợi lại cho tôi những kỷ niệm thời thơ ấu. Cái kỷ niệm thân yêu gom nhiều nét đẹp hồn nhiên của tuổi trẻ. Màu áo Như Lai là hình ảnh Linh — thằng bạn không cùng tôn giáo nhưng lại cùng một cảm nghĩ. Người Ni cô là hình ảnh đã gợi lại những dĩ vãng trong tôi: tất cả những gì của Linh trong quá khứ, bây giờ lại hiện hữu trở về với tôi. Những dư âm ngày xưa vẫn còn vang vọng mãi trong tiềm thức, cái tiềm thức của ngày xưa còn bé, không phải “ngày xưa còn bé” của Duyên Anh, nhưng là ngày xưa còn bé trong “chân trời cũ” của Hồ Dzếnh...

... — Mai kêu tao đi lễ với nghe Hùng! ?

Đó là một trong những chương trình giữa tôi và Linh cái kỷ niệm khó phai ấy luôn bền chặt tình bạn của chúng tôi. Sáng nào cũng vậy, trên con đường đến nhà thờ, dưới những hạt sương mai còn đọng lại,

bao giờ cũng có một thằng trẻ con và thêm một thằng trẻ con nữa, nhưng thằng bé thứ hai này là một Phật Tử đó là tôi và Linh.

Gia đình tôi và Linh rất thân nhau, tuy rằng hai môi trường tôn giáo khác biệt ; sự tín ngưỡng là quyền tự do của mỗi một người, đó là quan điểm mà ba Linh cũng như ba tôi đều đồng ý ; Cha mẹ chỉ có quyền chỉ dẫn những vấn đề thuộc trong phạm vi giới hạn theo ý nghĩa của một đứa con mình mà thôi, còn ý muốn là tùy thuộc ở đứa con. Do đó Linh tuy Phật Tử nhưng vẫn luôn đòi đi lễ với tôi, cũng như tôi một đôi lần được gia đình Linh dẫn đi lễ Chùa.

Có một dạo nào đó, trong khi đi lễ với tôi, Linh đã ngỡ ngàng trong khi làm dấu Thánh Giá, vì không quen nên thấy Linh có vẻ ngỡ ngàng, lúc đó hai đứa tôi cùng nhau mỉm cười thông cảm, đề rồi lại phải một lần tôi tập cho Linh làm đủ các thế dấu... Linh luôn hỏi tôi về các phong tục của đạo giáo, cũng như tôi luôn tìm hiểu mọi vấn đề bên Linh...

Tất cả những kỷ niệm đó bây giờ vẫn giữ mãi trong tâm trí của tôi, những hình ảnh xa xưa đó luôn luôn là đề tài trong những lúc mơ mộng nhớ về Linh — thằng con trai với những vui tươi và hồn nhiên phát hiện từ niềm nhiệt huyết hăng say của tuổi trẻ — cái tuổi năm nghe để kêu lúc đêm đã chùng xuống, cái tuổi

với những con diều trên cánh đồng khi mùa hạ đã trở về thực sự...

Phố chợ hôm nay đông đúc người đi sắm đồ dự lễ; trên những chiếc đèn đủ kiểu hay những hình ảnh đề dọc phố, tôi đọc thấy ngày lễ mừng Đức Phật Tồ sắp tới chợt nghĩ về những quá khứ ngày xưa, cái ngày xưa có dịp đi lễ Chùa với gia đình Linh... Lúc đó tôi cảm thấy người tôi hân hoan chi lạ! Năm tay Linh tôi bước thật trang nghiêm, cái trang nghiêm gom nhiều e dè và sợ sệt. Lốp người đi Chùa đông ơ là đông! Bước vào Phật đường, vì là lần đầu tiên tôi mới được dịp đi lễ của đạo giáo bên Linh. Cho nên tất cả những cái gì ở đó đối với tôi đều hoàn toàn xa lạ ; tôi bỡ ngỡ nhìn quanh quất đề nhìn rõ mọi cái nhìn lên trên, hình ảnh Đức Phật Tồ với đôi mắt nhắm chiêu như đang nghĩ về một thế giới vô hình nào đó, đối với tôi sao cảm thấy có một hấp lực nào lạ lạ ! Nhìn vào đó tôi tưởng tượng ra cả một sự trầm ngâm nhân hậu, một lượng từ bi khoan dung nào ẩn nấp nơi Đức Ngài...

Bây giờ nghĩ về những dĩ vãng ngày xưa, tôi muốn có Linh bên mình để tìm lại hương vị màu áo Như Lai, cái màu áo đã hơn một lần tôi thấy sao dễ thương và đẹp lạ ! Và hiện hữu hôm nay, tôi muốn cùng Linh sống bước đi dự lễ, để tìm lại những niềm suy tư của ngày đầu tiên đi lễ Chùa với Linh. Nhưng bên tôi bây giờ không có Linh, Linh đã xa với muôn thuở, và ở một thế giới nào đó không biết Linh có nghĩ về tôi không? —thằng bạn tên Hùng—thằng con trai khác đạo nhưng không bao giờ muốn sống trên cái chủ quan của tôn giáo, mà chỉ muốn sống để tìm hiểu với nhau Linh nhỉ ? Cũng như Linh đã muốn tìm hiểu với Hùng, cũng đã đi lễ cho dù mình Phật Tử bên Linh !...

Tiếng chuông từ một giáo đường nào đó vang trong thính không rộn rã như muốn thức tỉnh một hoài bão nào chết cứng trong tôi : kỷ niệm ngày xưa còn bé bây giờ đã mất rồi Linh nhỉ !... Âm thầm hai thế giới mình cầu chúc cho nhau nghe Linh. Cho quê hương mình thôi lửa đạn, và mong sao sớm thấy hòa bình nhé Linh — Tôi lặng lẽ cúi đầu đếm bước chân hoang trên vỉa hè đại lộ, mang theo những cảm nghĩ suy tư, những hình ảnh thân yêu mà màu áo Như Lai đã khơi lại những gì đã qua đi, để bây giờ ngày xưa thành kỷ niệm.

DU LĂNG

MÙA HẠ

Phượng thắm nắng vàng trong
gió bay,
Hạ về rồi đó có ai hay?
Nhật hoa đỏ sắc cài lên tóc,
Những hàng lụa bút viết cho ai.
Thoáng buồn lên khoe buổi chia
tay,
Xa bạn, xa cô lại xa thầy:
Ưa tư hạ vắng chưa lần thoáng,
Phút này tạm biệt đó mất nai.
Hạ vắng đi rồi tha tới nhanh,
Ươm mơ có bé tóc còn xanh.
Ngày thơ bé bỗng mong ngày
tháng,
Trời về mùa hạ nắng vàng hanh.
Chín mươi ngày hạ lướt móng
mảnh,
Chỉ tiếng ve ngân vắng trên
cành.
Mơ lá bưởi mang đầy trái trái,
Trái sầu chua thêm mặn buồn
lênh.
Nhưng nay hạ đến trong hững
hờ,
Ngàn mình nỗi tiếc chuỗi ngày
thơ.
Trong vầng trời hạ em mười sáu,
Thẹn thứa đứng lặng dáng chờ
vơ.
Từng hạ trôi qua từng ngàn
ngơ,
Xa trường vĩnh viễn, tuổi ngáy
khờ.
Phượng đỏ mắt mình buồn ướt
át,
Kỷ niệm quay về sống-giấc mơ.

NHÀ UYÊN

nụ môi hồng

Đêm hôm nay muốn vì sao dát
ngọc
Trên nền trời xanh thắm, ánh
trắng trong
Đêm hôm nay, đêm huyền diệu
vô cùng
Em có biết là đêm gì không nhỉ ?
Cách đêm nay hai mươi lăm thế
kỷ
Trong hoàng cung ngào ngạt
những hương thơm
Muốn chim lạ bay về từ muôn
phương
Bỗng dưng lại và cất cao giọng hát
Nàng hoàng hậu điểm kiêu vừa
dạo bước
Ngắm vườn xinh, nghe chim lầu
khúc ca
Rồi bỗng nhiên vẫy nhẹ cánh tay
ngà
Một hoàng tử hiện ra xinh xắn lạ
Bàn chân son nhẹ nhàng đi thong
thả
Mỗi bước hồng là một đóa sen
vườn
Trên đầu ngài tỏa rực ánh hào
quang
Cả khu vườn reo vui trong nắng
đào
cung
Ngài càng lớn ^{cung} nở nang diện mạo
Tinh thông minh khắp nước
chẳng ai bằng
Tinh thông nghề võ, điêu luyện
nghiep văn

Hai mươi tuổi kết duyên cùng
công chúa
Nhưng một đêm của hoàng thành
chợt mở
Ánh trăng vàng treo lơ lửng bên
song
Ngài nhẹ bước cùng với một tôi
trung
Bỏ tất cả con thơ và vợ đẹp.
Ngài đi tìm một con đường giải
thoát
Cho riêng ngài và tất cả chúng
sinh
Ta khổ hạnh, dù căm dỗ bao
quanh
Ngài vẫn quyết một lòng tìm
chánh đạo...
Đêm hôm nay, là một đêm huyền
diệu ?
Đêm ra đời của Đức Phật Thích
Ca
Ánh đạo vàng rải khắp nước non
ta
Sao còn có những người ham
chém giết ?
Hỡi tất cả người dân non nước
Việt
Năm tay nhau ta truyền trọn
tình thương
Ôm nhau hôn bằng những nụ
môi hồng
Cho tất cả niềm vui thành biển
lớn.

TRINH CHÍ

ngày

Phật

sinh

✦ VIỆT NHƯ ✦

ANH trăng 14 treo lơ lửng trên nền trời, sương mai đang phủ nhuộm cả bầu trời làn gió buổi sáng từ ngoài thổi vào nhà làm cho Như tỉnh giấc nó ngồi dậy đưa đôi mắt nhìn ra ngoài trời cảnh vật đang đắm chìm trong màn đêm u tối. Như đưa đôi mắt nhìn sang đứa bé nằm bên cạnh gọn mình trong chiếc mền cũ vẽ mặt vô tư đôi môi mấp máy với nụ cười bất chấp sự nghèo khó. Một làn gió nhẹ từ ngoài thổi vào làm cho Như ớn lạnh nó lẩm bẩm :

— Trời về đêm sao lạnh thế này ?
Thằng bé tỉnh giấc mở đôi mắt nhìn anh.

— Sao bây giờ anh chưa ngủ, mấy giờ rồi hở anh ?

Như nhìn em cảm động nó nói :

— Thôi em ngủ đi em cần phải ngủ. Anh thức đề chút nữa ra tiệm lấy bánh mì đựng đi bán cho sớm.

Thằng bé ngồi dậy nhìn anh nó nói :

— Sao hôm nay trời lạnh quá anh nhỉ ?

Như cảm động ôm em vào lòng đặt lên gò má nó một cái hôn triu mến nhẹ nhàng nói :

— Sáng thì hơi lạnh nhưng đến trưa sẽ nóng em ạ ! Như nhia em rồi tiếp :

— Nhưng em cứ ngủ cho yên chí rồi đây anh sẽ cố gắng mua một cái mền khác ấm hơn.

Thằng bé nghe thế nở một nụ cười vui vẻ nó nói :

— Thật hả anh, rồi đây anh em mình sẽ ấm áp mãi không còn sợ lạnh nữa anh nhỉ ?

Nghe những lời nói của thằng bé Như cảm động, nó không dám hứa chắc như thế với số tiền mà nó bán bánh mì mỗi ngày không còn đủ ăn phải bữa no bữa đói thì còn tiền dư đâu mà sắm vật nào thứ nọ song nó cố vui nói :

— Đúng rồi lúc đó anh em mình sẽ ấm mãi không còn sợ lạnh nữa. Thôi em ngủ đi anh sẽ nằm gác tay em và ấp cho em ngủ.

✦

— Anh ơi bao giờ có ngày Phật đản hả anh ?

Tiếng hỏi ngây ngô của em mà Như không khỏi cảm động nó tự dằn vò từ lâu rồi anh em nó không bao giờ hưởng được một mùa lễ Phật đản. Suốt ngày thì cứ đi bán, t

lại thì trông giấc ngủ cho em. Đã mấy mùa Phật dẫn trôi qua Như không bao giờ đề ý đến. Mỗi năm mỗi khác cái gì hôm nay không phải là của ngày mai và cứ như thế nó cứ thay đổi theo năm tháng và lớp tuổi con người. Như muốn tượng nhớ lại hồi còn nhỏ nó cùng cha mẹ đến chùa lễ Phật mẹ tôi rất thương anh em chúng tôi, tôi thường nghe bản nhạc « Lòng Mẹ bao la như biển thái bình dạt dào. » Quả thật lòng mẹ bao la như Đại Dương không biết biển thái bình có bao la mệnh mông đến đâu mà người ta ví mẹ như vậy. Mẹ tôi với một đôi mắt dịu dàng với tình thương vô biên, dòng sữa ngọt ngào và những lời dạy bảo êm đềm đã đưa tôi vào cuộc sống.

Đã mấy năm tôi dựa vào lòng mẹ tôi để nghe đề thuộc những lời chỉ bảo. Dòng sữa ngọt ngào đã ngấm vào thân thể tôi để cho tôi khôn lớn. Tình thương của mẹ tôi đối với tôi dâng trào như đại dương biển rộng, sóng vỗ lên cao hơn đã gieo vào óc tôi những lời dạy bảo đó.

Ngày mai là ngày Phật Thích Ca Mâu Ni ra đời tôi phải làm gì đây để xứng đáng một người con đền đáp công ơn cha mẹ, nhưng cha mẹ tôi đã yên giấc dưới lòng đất lạnh tôi không biết phải làm gì quý trước Tam bảo tôi nguyện cầu cho cha mẹ tôi được siêu thoát về nơi cực lạc cho tất cả người VN bớt khổ đau.

Nghe thằng bé hỏi, Như không biết trả lời làm sao, song nó gượng vui nói:

— Vui, vui lắm vì ngày đó là ngày Đức Phật ra đời mà.

— Ô vui quá anh nhỉ... thảo nào ngày hôm qua em ra đường thấy người ta treo cờ, treo lồng đèn tưng bừng vậy đó. Bỗng thằng bé ra chiều suy nghĩ nó nói:

— Mà PHẬT ra đời để làm gì hở anh?

Như cười trên câu hỏi ngây thơ của thằng bé. Nó cảm động thấy thằng bé chưa có bao giờ hưởng trọn mùa Phật dẫn nào hết, nó trả lời:

— Phật ra đời cách đây rất lâu lắm em ạ, vào khoảng 2514 năm về trước tại nước CA TÌ LA VỆ thuộc về miền trung Ấn Độ. Ngài ra đời ngày 15-4 ta xưa kia. Ngài tên là thái tử TẮT ĐẠT ĐA thái tử sống trong Hoàng cung lộng lẫy. Ngài được một vị tiên tên là A TỬ ĐA nói ngài có đầy đủ 32 tướng tốt nếu xuất gia thì sẽ đạt thành chánh quả nếu làm vua thì sẽ được dân chúng thương yêu. Sau khi xem nói như vậy ngày đêm thái tử ăn xuất gia cằn cù khổ chúng sinh nhưng vua cha không muốn và bày ra những thú vui để cho thái tử quên đi sự xuất gia. Sau khi đi du ngoạn ở bốn cửa thành thì gặp sinh, lão, bệnh, tử đều là khổ, thái tử không bằng lòng sống trong cảnh lâu son gát tía mà nhìn thấy dân chúng khổ sở nên quyết chí đi tìm đạo. Ngài tìm Đạo để cứu khổ chúng sinh ra khỏi tục trần THAM, SÂN, SI ngài chủ thuyết ĐẠO để cho dân chúng noi theo làm điều thiện bỏ điều ác, Lấy TỪ BI, BÁC ÁI, BÌNH ĐẲNG mà sống với nhau để chúng sinh khỏi vướn vào trầm luân bể khổ.

Sau khi lắng tai nghe anh kể nó ra vẻ sung sướng nói:

— Hay quá anh nhỉ? ngày mai

đi lễ Phật nghe anh, bỗng nhiên 2 giọt lệ từ từ lăn trên gò má của nó. Như hồi :

— Sao em khóc vậy ?

— Anh à em sợ đi vào lễ Phật sợ họ không cho mình ăn bận áo quần rách rưới mà.

Như nghe vậy nói :

— Em đừng nghĩ vậy, người ta thấy mình khổ thì họ lại càng giúp đỡ nữa mà. Và lại ngôi chùa là của chung là chỗ cho mọi người nương tựa, cầu nguyện mà.

— Thật há anh ? em mừng quá em nghe anh kể Đức Phật về mặt hiền từ, đôi mắt dịu dàng đầy đủ 32 tướng tốt thì em thích sao chiêm ngưỡng được hình ảnh uy nghi của Phật.

— Thôi em ngủ đi ngày mai anh sẽ dẫn em đi lễ Phật.

— Trời gần sáng rồi. Nó chỉ tay ra ngoài trời cảnh vật còn lơ mơ vì hơi sương phủ nó muốn anh nó kể cho nghe chuyện về ĐỨC PHẬT và các hạnh của ngài. Nhưng thôi thằng bé tư tư chớp mắt để nhìn Đức Phật vào cõi mộng.

Như cúi xuống hôn em một cái, nó thương em nó làm nó chỉ có một đứa em và bao nhiêu tình thương đều dồn về đứa bé. Hơn nữa lúc này Như phải đóng vai người mẹ săn sóc cho con. Đã mấy năm nay Như ao ước chỉ được một người mẹ chăm sóc nó như đã chăm sóc em nó, nó mong mỗi khi lên một tiếng « MẸ » như muốn vàng đứa trẻ khác. Nhiều lúc rảnh rỗi nó cảm thấy sợ vì mỗi lần hết công việc nó cảm thấy tủi thân hơn bao giờ hết khi nghĩ đến sự sống tự lập lẻ loi của mình nhiều lúc nó thấy ghét tất cả những đứa

trẻ còn cha còn mẹ. Đã bao lâu rồi sự mơ ước thành ra ước mơ trong căn nhà nhỏ này chỉ vọn vẹn hai bóng hình hai đứa trẻ. Bao nhiêu ý nghĩ trong đầu óc nó. Bây giờ trời đã sáng mờ nó vươn nhẹ 2 hai tay kéo chiếc màn trùm lại thân hình thẳng tắp rồi bước đi nó tỉnh táo ngay vì đó là thói quen đối với nó. Như nhìn ra ngoài trời ánh trăng đã khuất bây giờ có thể nhận ra cảnh vật bên ngoài tiếng gà gáy xa xa Như nhìn em lần cuối rồi băng mình trong sương mai.

Trời đã sáng phía Đông mặt trời đã nhuộm đỏ cả khung trời những cửa hàng hai bên lề phố đã mở toan để tiếp nhận cho ngày mới.

Như vát bao bánh mì trên vai mà nó vừa lấy ở tiệm mì nó cất tiếng rao lạnh lạnh khắp các đường phố.

Hôm nay là Ngày Lễ Phật Đản khắp đường phố Như thấy nhà nào cũng đều treo cờ lồng đèn đầy mấp cả phố mọi người từ già đến trẻ sửa soạn đi Chùa mừng ngày Đức Phật ra đời. Như cố mong sao bán cho hết để trở về với mái nhà tranh sêm sẹp ở ngoại ô thành phố nơi đây có đứa em thân yêu đang tựa cửa trông chừng nó về. Bỗng có tiếng gọi :

— Em... này em.

Như quay người lại thấy đầu đường kia có thanh niên đang đứng nơi cửa vẫy tay. Như biết là muốn mua mì liền đi lại đó.

— Anh mua mì ạ ! Mì sáng thơm và nóng lắm.

Như lấy hai ổ bánh mì đưa trước mặt thanh niên.

— Bao nhiêu hử em !

— Dạ chỉ có 20 thôi ạ.

Thanh niên đỡ lấy bánh mì và đưa tiền.

— Em thối tiền lại cho anh.

Như nhìn tờ giấy bạc 200 trên tay thanh niên lúc lắc :

— Thưa anh em không đủ số tiền để thối ạ.

— Thế thì làm sao bây giờ ? Hay là em cứ giữ lấy nó.

Như cảm động trước tấm lòng đối xử quá tử tế nó nhìn tờ giấy 200 nó tự nghĩ có phải đây là niềm an ủi duy nhất của đời nó nhưng nó lắc đầu đáp :

— Thưa anh, em không dám anh

hãy cất đi còn bánh mì anh cứ lấy mà dùng.

Chàng thanh niên cảm động trước lời nói của đứa trẻ đáng thương.

— Không, đã chẳng giúp em còn lấy của em thì sao ? Đó là anh cho em đấy em hãy cầm đi.

Trước lời nói đó Như cúi đầu nghẹn ngào.

— Em cảm ơn anh.

— Nhà em ở đâu. Sao lại đi bán bánh mì.

— Dạ nhà em ở vùng ngoại ô vì nhà nghèo khó ở với đứa em nhỏ nên phải đành kiếm kế để sinh nhai.

— Em tên là gì ?

— Dạ em tên là Nguyễn Văn Như. À còn anh ?

— Anh tên là QUY. Mãi nói chuyện mà quên mất thì giờ đã trê anh còn phải đi lễ Chùa đã chừ, thôi em đi bán kéo trê.

— Dạ !

Như cảm động trước tấm lòng đối xử quá tử tế của thanh niên và nó bước đi cất tiếng rao lạnh lạnh khắp các đường phố.

★

Bán xong mì Như mừng thầm nó từ từ đi lại cửa hàng tạp hóa bày biện tất cả những đồ áo quần, giày dép, mền mùng... Nó đi lại lựa một chiếc mền không mấy đắt giá trả tiền và bước đi. Như đi đến cửa hàng thứ hai trong cửa hàng bày biện mọi thứ cả đèn sáp và hương thơm. Nó vào tiệm mua một bó hương thơm và cặp đèn sáp đi ngang qua những chỗ bán bông.

hoa thơm nó rẽ vào mua ít nhánh bông huệ trả tiền rồi cất bước hướng về căn nhà ở vùng ngoại ô thành phố.

Vừa trông thấy căn nhà lợp sếp thoảnh xa xa nó cố đi nhanh lên chút nữa vừa bước vào nhà nó cất tiếng :

— Lợi ơi... Lợi à...

Thằng bé từ sau chạy ra mừng rỡ :

— A... anh về rồi, sao hôm nay anh về sớm thế ?

— Thì anh bán xong bánh mì thì trở về với em chờ sao. Nó moi tay vào trong bọc đem ra một ổ bánh mì và chiếc mền mới để trước mặt thằng bé thấy thế tỏ ra mừng rỡ nói :

— Ô em thích quá mền này ở đâu vậy anh ? Đẹp quá anh nhỉ ?

Có lẽ từ nhỏ đến lớn nó chưa bao giờ có chiếc mền ấm áp để trùm cho ấm có lẽ đây là lần đầu tiên nó được món quà ấm áp.

Như nhìn em cảm động :

— Thôi em ăn bánh mì đi, trưa nay anh sẽ dẫn em đi Chùa Lễ Phật còn chiếc mền đó tối lại anh em mình đắp cho ấm. Thôi anh đi nấu cơm...

Thằng bé xách chiếc mền và ổ bánh mì lên giường. Nó bỏ chiếc mền ra đắp liền vào người bây giờ nó mới cảm thấy ấm. Như một cái ấm kỳ diệu nào đang che chở thân hình, nó ăn bánh mì xong thằng bé đưa hồn vào cõi mộng lúc nào không biết.

★

Mùi trầm hương bay phất phới trong ngọn gió thoảnh thoảnh

trong bầu trời bao la. Đoàn người đi dự Lễ Phật đản một lúc một đông. Chùa tràn ngập cả người, có những cô bé hí hửng trong bộ đồ trắng, xám hai tay ôm chặt bó hoa theo chân mẹ vào điện Phật. Có những cô bé xinh xinh nhí nhảnh nhảy cả tưng cả tưng... như một con chim oanh vũ, có những cậu áo quần trắng ly đang theo cha đi Chùa dự Lễ. Một hồi chuông nhẹ nhẹ trong Chùa vọng ra tiếng chuông ngân nga kéo dài và không gian khiến cho những ai đang còn chìm đắm trong giấc mê cũng phải tỉnh giấc, tiếng chuông kéo dài đi vào không gian rồi loảng đảng.

Như dẫn em len lỏi qua những đám đông đầy ngạt cả người hai tay Như ghi chặt bó hoa và nén hương thơm đứng trước sân chùa nhìn lũ trẻ có nhiều đứa ngoan ngoan theo chân mẹ vào chùa có nhiều cậu lại luôn với vịnh mẹ :

— Mẹ ơi, mua cho con quả bóng đó đi, cái quả này nhỏ lắm con không chịu đâu. Như nhìn sang bên cạnh thì ra có một cô đang nhõng nhẽo với mẹ bà nói :

— Ừ, thì để đó mẹ mua cho.

— Không con không chịu đâu, mua cho con cái con thỏ này nè.

— Nhõng nhẽo vừa chứ, con chim này được rồi lo cất đi rồi vào Lễ Phật cái mẹ an đôn bây giờ.

Cậu bé phụng phịu không chịu bà phải dỗ dành :

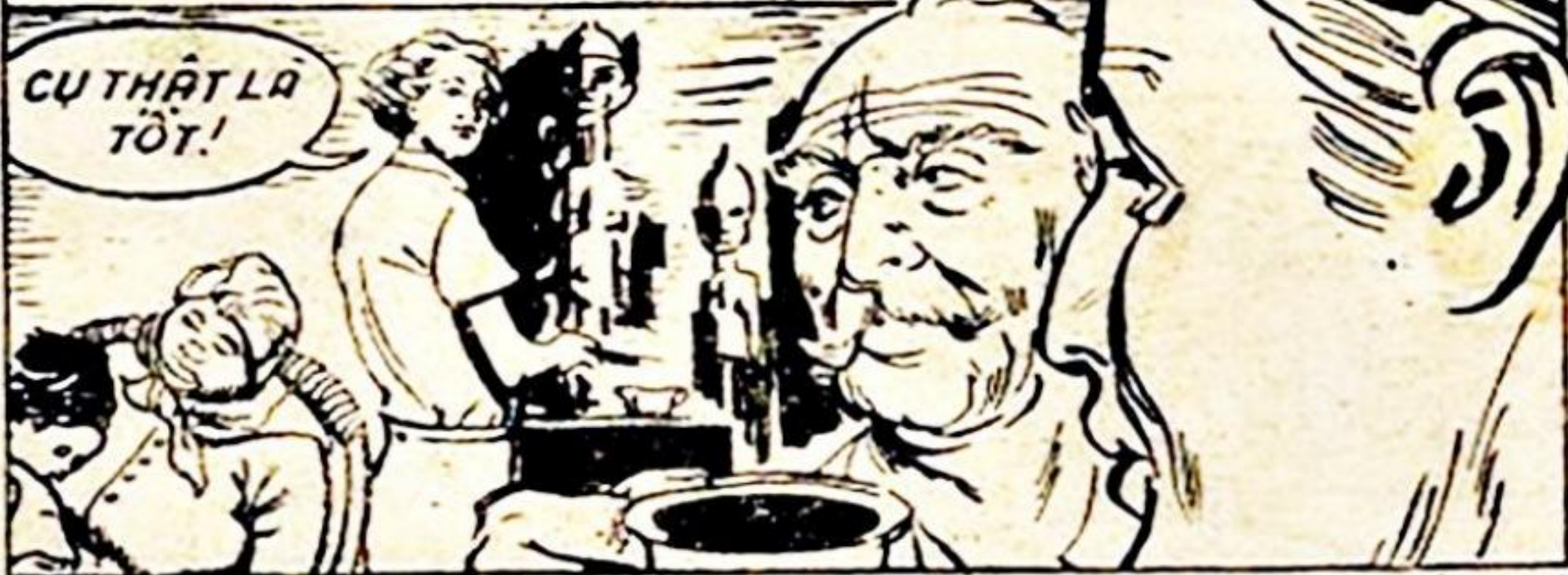
— Ngoan mẹ cưng lát nữa lễ Phật xong mẹ sẽ mua thỏ nhiều cho con.

(xem trang 43)

KHI KHỎI TAN, TÔI NGHĨ LÃ KHÔNG CÒ
GÌ TO CHUYỆN VỀ SỰ LIỆT MÀY ĐAU...

CỤ THẬT LÀ
TỐT!

LẠI BÉP XÉP
NỮA! HÃN TA
KHÔNG RỒI!

TÔI CẢM THẤY QUÁ
MỎI MỆT. TÔI XIN PHÉP
ĐI NGỦ TRƯỚC... CHÚC
MỌI NGƯỜI NGỦ NGON...

VÀ KHI CÒN LẠI HAI NGƯỜI ĐÀN ÔNG...

THỰC RA
ANH VẪN CÒN
GIỮ Ý ĐỊNH VÔ
RỪNG SAO ANH
RAY? ĐỂ
NGHỊ CỦA TÔI
VẪN CÒN GIÁ
TRỊ...

CÓ PHẢI CỤ MUỐN VẬN
ĐỒNG CHỒNG LẠI BẮC NÂP
PHẢI KHÔNG CỤ? "NGƯỜI
CANH RỪNG", "KHI ĐÓT"...
VẪN ĐỂ KHÔNG MÃY QUAN
TRONG. THỰC RA CỤ MUỐN,
KIỂM MỘT "NGƯỜI HÙNG" ĐỂ
ĐƯỜNG ĐÀU VỚI HÀNH ĐỘNG
ĐE DỌA CỦA HÃN TA CHỨ GÌ?

QUẢ ĐÚNG NHƯ VẬY,
ANH RAY!

NHƯ VẬY CỤ ĐÃ
LÀM TO RỒI, CỤ
GIỎ NÀ A...

SAO VẬY?

31

BÁC NÀY CÓ TRONG
TAY CẢ MỘT TỔ CHỨC. TRƯỚC
NHỮNG HÀNG NGƯỜI NHƯ
THẾ, CỤ VÀ TÔI, CHÚNG TA
HOÀN TOÀN BẤT LỰC. Ở
ĐỊA VỊ CỤ, TÔI SẼ NHẬN
GẤP NHỮNG GÌ HỌ DẶNG
CHO CỤ. VÀ SAU ĐÓ TÔI
SẼ RÚT LUI CHO LẺ...

PHẢI, NHƯNG ANH ĐAU CÓ
Ở ĐỊA VỊ TÔI...

TÔI KHÔNG HIỂU NỖI CỤ. ĐẤT ĐAI NÀY CHỈ CÓ MỘT
MỘT KHẢ NĂNG. LÀ KHAI THÁC NÚ THEO KIỂU CỦA
BÁC NÀY! LÀM NHỮNG CON ĐƯỜNG TRẮNG LẺ,
XÂY CẤT NHỮNG KHÁCH SẠN LÔNG LÃY VÀ TÚI
RỪNG BẰNG CON BẠI VÀ RƯỢU HUỖT KÌ... NEÛ
KHÔNG XỬ NÀY CHẴNG SINH LỜI ĐƯỢC GÌ...

THẬT VẬY! MỘT THIÊN ĐƯỜNG
CHỈ ĐỂ DÀNH CHO DÂN THÚ...
MỘT THIÊN ĐƯỜNG KHÔNG
SINH SẢN... MỘT THIÊN
ĐƯỜNG CHO BÉ
MẠI CÔN!...

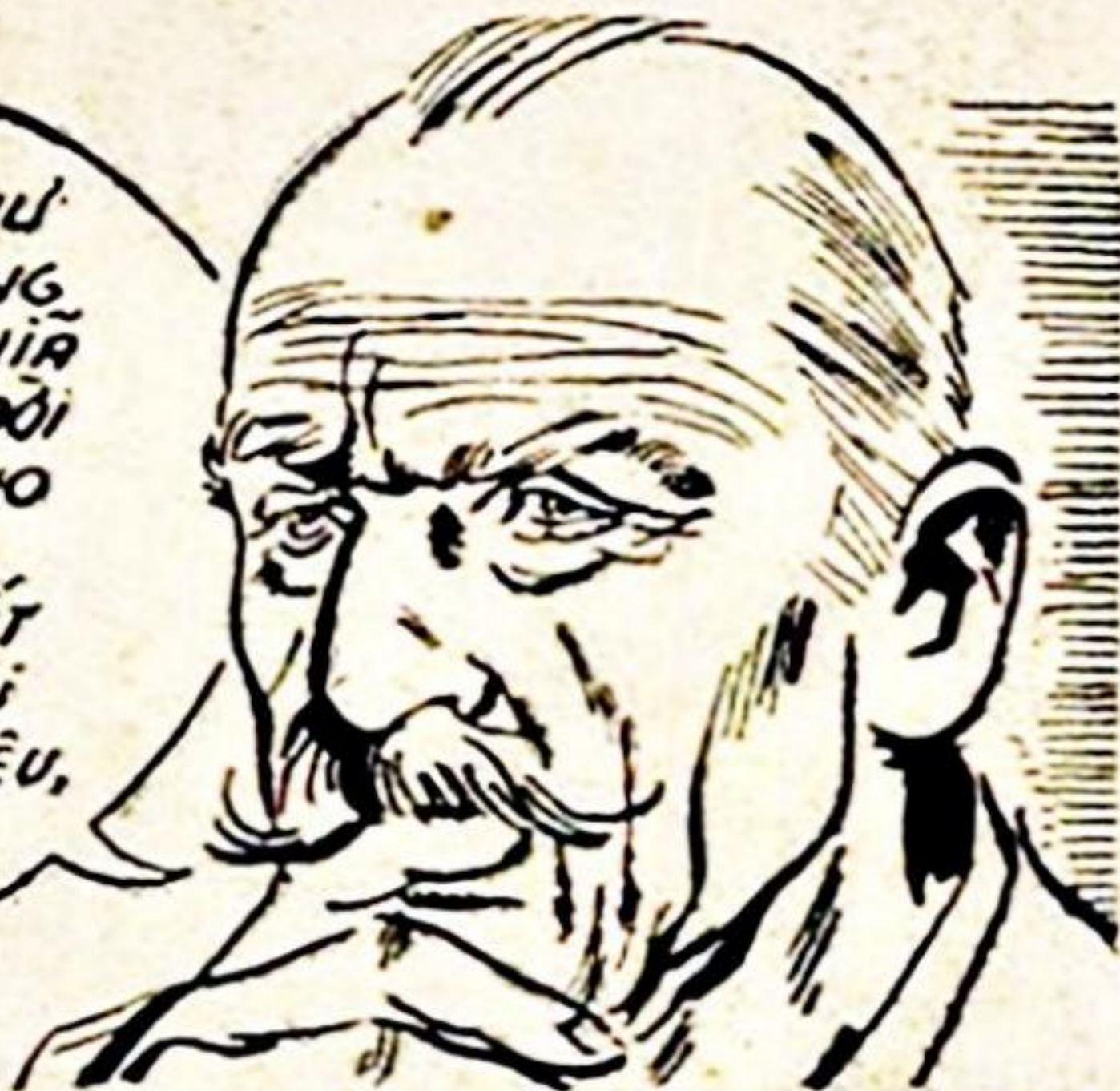

CỤ GIỜ NÀO! KHI NÓI TÔI MỘT THIÊN
ĐƯỜNG LỜI ĐÓ TÔI ĐAU CÓ Ý LÀM
MÈCH LÔNG CỤ. TÔI THẬT QUẢ
VỤNG VỀ!...

32

KHÔNG ĐAU, ANH RAY. NHƯ
VẬY ĐAU CÒ LÀM PHIÊN LÒNG
TÔI... ANH VỪA ĐỊNH NGHĨA
HAI CHỮ MỤC ĐÍCH CỦA ĐỜI
TÔI. MỘT THIÊN ĐƯỜNG CHO
MẠI-CÔN. ĐÚNG VẬY...
THIÊN ĐƯỜNG CHO TẤT
CẢ MẠI-CÔN TRÊN TRÁI
ĐẤT... THẬT TUYỆT DIỆU,
RAY...

SÁNG NAY ANH BÃ CỬU MẠNG CHO CHÁU
MẠI-CÔN... TÔI ỚN ANH MÃI MÃI. NẾU MẠI
ANH RA ĐI SỚM, CHẮC TÔI KHÔNG GẶP ĐƯỢC
ANH. VẬY CHÚC ANH MAY MẮN VÀ CHÀO ANH

CÒN LẠI MỘT
MÌNH, RAY ĐI
RA HẸN LẶNG
ĐỂ THỞ HÍT
KHÔNG KHÍ
MẠI ME BÀN
ĐEM.

MỘT NỬA TRIỆU TIỀN BĂNG KIM CƯỜNG !!... THẬT LÀ CẢI MAY,
MÀ TA MONG ĐỜI LÂU NAY!... LÚC NÀY MÀ HÙNG LẤY NHỮNG
VẤN ĐỀ CỦA MỘT ÔNG GIÀ MƠ MỘNG THÌ THẬT LÀ NGU XUÂN!

BÔNG CHUÔNG
ĐỒNG HỒ REO
VANG, VÀ...

BÌNH SỮA
NÀY BÈ!

THẬT LÀ CẢ
MỘT TỔ CHỨC
KHÔNG SAI!

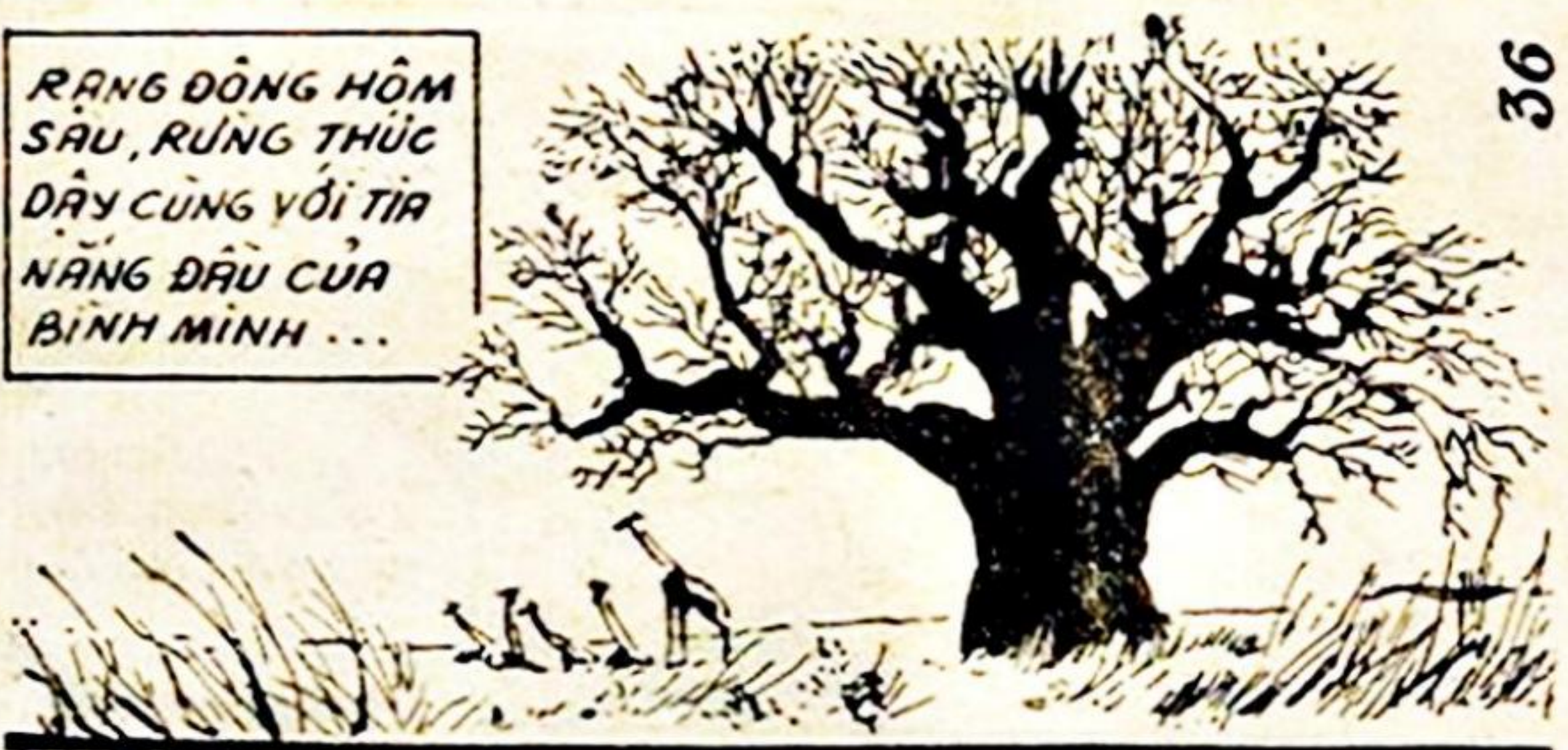
UÔNG XONG BÌNH SỮA, BƠM NÓ
SẼ MỌC RA, PHẢI VẬY KHÔNG
VỦ MU-KA-SA?

TRỜI ỒI! CHẮC
LÀ KHÔNG PHẢI
VẬY ĐÂU BÈ!

VÃ TRONG ĐÊM,
THANH VẰNG CHỈ
CÒN TIẾNG BÙ
SỮA TÔM TOP...

RẠNG ĐÔNG HỒM
SAU, RỪNG THÚC
DẬY CÙNG VỚI TIA
NĂNG ĐẬU CỦA
BÌNH MINH ...

36

(còn tiếp)

EM BÉ ĐANH GIẤY

● Truyện dài của THU LAN

TIẾP THEO

Tính kêu xe đi về xóm Bàn cờ, nhà bạn nó ở đó. Nhưng suy nghĩ rồi nó lại bảo bác Tài đi về chợ cũ. Nó muốn đãi bạn nó một bữa.

Tính vào tiệm mua một con vịt quay và nửa ký thịt heo quay. Nó mua thêm sà lách, ba ổ bánh mì thật giòn thật lớn rồi trở ra xe qua Bàn cờ.

Tính tới vào giờ chiều nên bà Lành đi bán đã về, cả Hòa cũng thế. Tính hiện ra ở ngưỡng cửa như một kinh ngạc lạ lùng.

Hòa thấy Tính trước, nó mừng rỡ nhảy bổ ra, reo lên :

— Eo ơi, mày về đó hả Tính ?

Nó tính nhào vào phía bạn để bá vai, ôm cổ, nhưng nó dừng ngay lại vì vừa nhận thấy một vẻ gì khác ở bạn nó.

Thằng Tính hôm nay không còn là thằng Tính rách rưới ngày hôm qua nữa. Bạn nó hôm nay đã đổi khác, sang trọng quá, đẹp đẽ quá. Cơn vui của Hòa dường như chùng hẳn lại. Tuy nhiên nó vẫn chưa hiểu việc gì đã xảy ra cho bạn. Tính nhận ra nét ngạc nhiên của Hòa, nó hỏi bạn :

— Bác có nhà không mày ?

Hòa gật đầu. Giọng nói của Tính đã cho nó tìm lại được hình dáng đứa bạn nghèo. Hòa vui vẻ :

— Mày tao ở ngoài sau. Mày đi đâu cả tuần nay ? Mày tao và tao chờ muốn chết.

Tính bước lảo vào nhà, nó đặt gói đồ lớn lên ghế. Nó nhìn bạn, nó thấy mến thương ngập lòng. Nó sợ Hòa đặt ra những câu hỏi mà nó khó trả lời nên nó nói trước :

— Tao biết bác và mày chờ đủ lắm, nhưng tao không làm cách nào được vì tao bị tai nạn.

Hòa hỏi vội:

— Mày bị gì vậy?

— Tao bị xe tông.

Hòa có vẻ nghi ngờ.

— Nào hoài. Sao tao không thấy mày có cái vết gì là bị xe tông hết vậy? Mày lại còn có vết « ngon » hơn nữa là khác à.

Tinh kéo bàn ngồi xuống bên cạnh, nó chậm rãi:

— Đề yên tao nói mày nghe. Hôm tao đi đưa đám ba tao đó. Khi về, nửa đường tao nhớ ba tao quá, tao thấy bỏ ông một mình tội nghiệp nên tao chạy ngược lại nghĩa trang, không ngờ tao như một thằng điên, đâm đầu vào chiếc xe hơi đang chạy tới, tao té bất tỉnh luôn.

Hòa kêu lên:

— Hèn chi coi mày xanh quá cỡ. Có mất máu nhiều hông mày?
Tinh lắc đầu:

— Tao cũng không biết nữa, chắc là không mất máu nhiều. Rồi tao được đưa vô nhà thương nằm.

Hòa thắc mắc như Tinh.

— Rồi mày nằm nhà thương? Bộ nhà thương thí của chính phủ lo cho mày áo quần sang đủ vậy hả? Cha, coi bộ tao cũng vô đó xin một bộ quá.

Tinh tiếp:

— Yên đề tao nói hết đã, mày sao nóng nảy quá à. Tao nằm nhà thương, hai vợ chồng ông bà gây ra tai nạn cho tao là bác sĩ. Ông bà hông có con nên đề nghị nhận tao làm con nuôi...

Hiền ra, Hòa « à » một tiếng: .

— Vậy là hiện giờ mày là con của ông bà bác sĩ?

Tinh gật đầu, Hòa reo lên:

— Ngon, vậy là mày ngon rồi còn gì nữa. Hèn chi thấy mày ăn mặc ngon quá.

Nó vụt chạy xuống bếp gọi mẹ âm i:

— Má ơi, lên coi thằng Tinh làm « con bác sĩ » nè má.

Bà Lành từ dưới bếp chạy lên, bà không hiểu gì cả, nhưng thấy Tinh bà reo lên mừng rỡ:

— Chàng đét ơi, cháu đi đâu cả tuần lễ vậy, làm bác lo quá.

Tính định kể chuyện cho bà Lành nghe thì Hòa đã đành nói. Bà Lành nghe xong tươi cười:

— Mừng cho cháu à. Thiệt là có phước được nhờ.

Tính nói thêm về cha mẹ nuôi của mình:

— Ông bà hiền lành bác à, không có con thành ra thương con lắm. Con xin gì cũng được hết.

Bà Lành gật gù:

— Chớ sao, không thương sao đừng không đem con về nuôi được. Nhưng mà cháu cũng đừng làm phiền người ta quá, hông nên nghe.

Tính ra về hiểu ý:

— Thưa bác cháu cũng nghĩ thế. Hồi này chính má con biếu con đi bằng xe hơi đến đây con cũng xin đi bộ một mình hà.

Hòa ngắt Tính một cái đầu điếng:

— Đồ quý, sao mày hông đem xe lại đón tao đi chơi chút vậy.

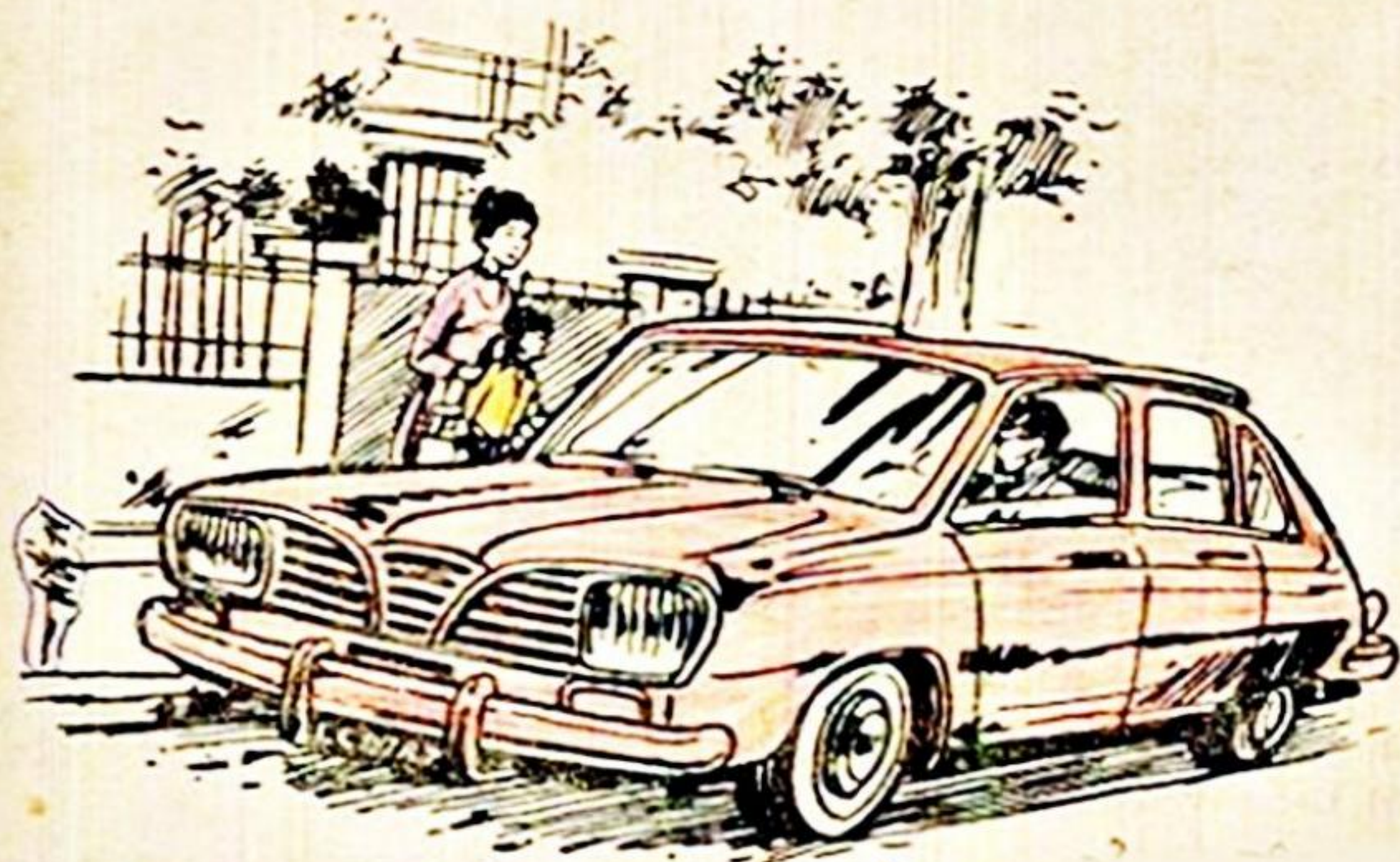
— Ừa, ít bữa tao đem xe đón mày đi lại nhà tao chơi, yên chí đi mà.

Chợt nhớ gói đồ ăn còn trên bàn, Tính vội lấy đưa cho bà Lành:

— Thưa bác, cháu gửi bác và Hòa chút quà cho vui.

Bà Hòa chân thật.

— À, cho bác đó hả? Được rồi, đưa bác coi cái gì đó nào.

— Thừa bác ít thịt quay với bánh mì.

Hòa đề nghị:

— Toàn đồ ăn được không hả? Vậy tụi mình « làm bàn » luôn đi.

Bà Lành gật gật đầu tán đồng:

— Phải đó, ăn cả cho vui đi.

Bà bày tất cả ra bàn, chặt con vịt quay thành từng miếng nhỏ. Lát sau cả ba người ăn ngon lành. Hòa vừa ăn vừa nói với mẹ:

— Thảo Tinh vậy mà hèn, hén má? Phải con được như nó thì má cũng đỡ.

Nhưng nó có vẻ suy nghĩ rồi lại nói:

— Nói vậy chớ con còn có má thương, sức mầy mà con thêm ở với cha mẹ nuôi, hén má. Nhờ má thấy mồ.

Bà Lành mỉm cười nhìn con âu yếm. Lần đầu tiên trong đời, Tinh thấy vui vui vì đem lại một bữa ăn thịnh soạn cho gia đình bạn.

BÀ Hai đang ngồi vãi áo trên salon thì thằng Hải về tới. Nó nhìn bà rồi hỏi.

— Cơm đâu mà?

Bà Hai đứng lên!

— Cơm chín rồi để má dọn con ăn.

Thằng Hải xua tay:

— Khỏi má. Tui đi lấy ăn được rồi. Tui còn phải đi liền má.

Bà Hai nhăn mặt:

— Con đi đâu nữa? Tối rồi, chưa ở nhà nghỉ sao??

Hải lắc đầu:

— Ngủ nghỉ gì. Tui hẹn tụi nó rồi má.

— Con hẹn ai vậy?

Hải nhún vai:

— Bạn bè chớ ai. Ở nhà với má chán thấy mồ. Tui lớn rồi, phải có bạn bè chớ.

— Nhưng con bè bạn với cái lũ con nhà mất dạy, mẹ không muốn. Con không lo học hành gì cả, chỉ lo đàn đúm bạn bè, ham đi chơi thôi. Con làm mẹ buồn lắm Hải ạ, sao con không biết thương mẹ?

Hải nhăn mặt ngất ngang:

— Ồi, má lắm cần hoài. Thương má bao giờ tui hông thương, nhưng tui còn phải thương thân tui nữa chứ. Má coi tui lớn rồi mà ăn xài phải ngửa tay xin má tương đồng, rần thấy mồ. Má có biết tui ban tui nó nói sao không ?

Bà Hai lắc đầu :

— Nó nói sao ?

— Tội nó nói thời bây giờ con trai « ớn » lắm, sống hông được bao nhiêu ngày hết cả. Nay mai đi lính là kẻ như cuộc đời đi « đoong » rồi, không vui chơi cũng uổng. Như má thấy đó, tui năm nay 15 tuổi rồi, vài năm nữa là tui phải vô lính, giờ má tiếc, không cho tui tiền bạc để tui đi ăn chơi, nữa tui đi lính, tui chết rồi hồi đó chắc má tiếc, má khóc tui thì cũng muộn rồi. Chỉ bằng giờ má cho tui tiền xài trước, nữa sau má khỏi ân hận.

Bà Hai lắc đầu ngao ngán. Bà không ngờ con trai của bà lại hư đến thế. Ngày còn ông Hai, thằng Hải đã hư vì sự nuông chiều của bà, nhưng nó còn nề ông dượng một tí mà không lêu lổng quá như giờ. Giờ thì thằng Hải đã quá quắt lắm rồi. Nó không còn coi mẹ ra gì nữa. Nó đi chơi, nó đàn đúm bạn bè rồi về réo tiền bà để đi cúng vào những phòng trà, những quán nhạc. Bà Hai không hẹp hòi gì với con, nhưng Hải càng ngày càng tỏ ra lỗ bịch, hư đến. Bà có nói thì Hải nói như sắp đi lính, sắp chết đến nơi rồi, nếu bà còn làm bộ cứng rắn thì nó lấy hờn, không ăn cơm, thế là bà Hai sợ, lại phải xúi tiền ra cho Hải tiếp tục đi vào con đường truy lạc. Bà Hai khổ tâm lắm nhưng bà không nói được gì cả vì bà biết sự hư hỏng của Hải bây giờ là do lỗi bà. Tại bà quá nuông chiều con nên Hải mới hư hỏng đến thế. Nếu bà biết kèm chế Hải ngay từ đầu thì không đến nỗi nào Hải bây giờ như con bông vụ, xoay tít theo chiều bung của những đứa bạn hư thân mất nết của nó. Đã nhiều lần Hải đưa về nhà những đứa bạn bỏ nhà đi hoang. Những thằng con trai cỡ Hải, ăn mặc theo mốt, theo thời trang, đầu tóc để dài tới ót, Hải nói với mẹ nấu cơm cho bạn nó ăn. Ban đầu bà Hai còn chiều con, sau rồi bà làm cứng, không thèm nhìn đến những đứa trẻ đi hoang đó nữa. Không có cơm ăn, Hải lại moi tiền bà để đi mua bánh mì cho bạn ăn.

Hải luôn luôn luôn có trên môi những tiếng chửi thề và hai tiếng « bụi đời ». Nó lấy làm hãnh diện về danh từ « bụi đời » lắm.

Hải theo bạn bè rong chơi mặc cho những khuyên can của mẹ. Bà Hai, trước còn chiều con, sau thấy Hải quá quắt bà chặn lại thì đã muộn : Hải đã thành hư đến mất rồi.

Hải đi chơi rong rồi nghe bạn bè xúi, về xin tiền mẹ. Bà Hai không cho là là nó trở ngay mời hồn lão ra. Người mẹ đau khổ không biết sao hơn là cần răng chịu con.

Hôm nay cũng như những lần khác Hải vội tiền mẹ, và sau một hồi, bà Hai cũng xùy ra cho nó mấy trăm. Hải hí hửng cầm tiền ra đường.

•••

Bà Hai đang lui cui dọn đồ thì thằng Tinh bước vào. Chưa nhận kỹ là ai, bà hỏi.

— Cháu đi đâu.

Nhưng rồi bà chợt ngược lên. Bà nhìn thấy Tinh ăn mặc tươm tất đang đứng trước mặt bà. Bà kêu lên.

— Ở kia...

Bà im lặng, phần vì ngỡ ngàng, phần vì không biết xưng hô làm sao với đứa con chồng mà xưa nay bà vẫn mây tào, nhiệt mắng không tiếc lời. Tinh hiểu sự ái ngại của bà Hai, nó vội nói :

— Thưa dì, đi cứ xem con như ngày còn ở nhà. Con về thăm dì và anh Hải. Xa lâu con nhớ quá.

Mặc dù Tinh chưa nói gì về cuộc sống hiện tại của nó, bà Hai vẫn « thấy » được sự đổi thay rất lớn ở Tinh, bà không coi thường nó nữa, chuyện đó dĩ nhiên, vì Tinh đã không còn ở trong quyền hạn của bà nữa. Bà Hai chưa biết Tinh gặp trường hợp nào để có sự đổi thay đó nhưng bà chắc rằng phải lý kỳ lắm. Bà tươi cười bảo Tinh :

— Con lạ quá đi nhá không ra. Con ngồi chơi.

Tự dưng bà không còn thấy ghét Tinh nữa. Từ ngày ông hai mất đi, một đôi khi trong những lúc buồn vì Hải lêu lổng vắng nhà, bà chợt nhớ đến Tinh, đứa con chồng mà ngày nào bà ghét cay ghét đắng. Bà Hai cảm thấy thương hại, không biết từ dạo Tinh bỏ đi rồi nó sống lây lất ở đâu ? Lúc đầu quả thật bà không để ý đến điều đó, nếu có nghĩ đến bà nhủ thầm, « thôi thà nó bỏ đi trước cho yên khỏi mất công mình đuổi », tuy vậy, hôm được tin Tinh bỏ chạy và rồi mất tích, bà Hai cũng khóc lóc dữ lắm, để che mặt hàng xóm.

Nhưng thời gian sau này, đứa con ruột sanh ra hư đốn, ăn chơi lêu lổng, nhà cửa vắng tanh, buồn hiu, bà Hai lại nghĩ giả có Tinh, nó ngoan ngoãn, mềm mỏng, chắc làm cho gia đình bớt tẻ lạnh.

Bây giờ Tinh đang ngồi trước mặt bà. Sự về thăm đột ngột của nó làm bà Hai xúc động. Bà biết Tinh đã có một sự đổi thay quan trọng trong nếp sống, thế mà nó vẫn nhớ mái nhà xưa để về thăm. Bà Hai nhìn Tinh bằng ánh mắt dịu dàng mà nó chưa đón nhận bao giờ.

Bà Hai nói với Tinh.

— Từ hôm con bỏ đi dì có nhớ người ta tìm, mà rồi không gặp được. Ai cũng nhớ con quá. Nhà Ba mất rồi chỉ còn ai.

Thằng Tinh cảm thấy thật sung sướng với những lời nói dịu dàng của người mẹ kế. Tâm hồn nó chơn chất, thơ ngây, Tinh không hề nghĩ gì hơn là lâu ngày nó cảm thấy nhớ và thương đi nên về thăm, và nó thấy người mẹ kế dịu dàng, tử tế với nó, thế là Tinh quên hết những sự đối đãi bạc bẽo của bà Hai đối với nó ngày trước. Nó nhìn mẹ kế, lễ phép :

— Thưa dì, hồi đó con tinh trở lại nghĩa địa thăm ba con. Nhưng nữa đường con gặp tai nạn nên phải nằm nhà thương. Con được ông bà bác sĩ là người gây ra tai nạn đưa về nhà dưỡng bệnh và ông bà không có con nên nhận con làm con. Con còn yếu nên xin ba mẹ nuôi con đi xa không được, mãi đến hôm nay mới về thăm dì.

Rồi như chợt nhớ ra điều gì, Tinh vội hỏi :

— Thưa dì, anh Hải có nhà không ?

Nhớ đến đứa con đa đàng, bà Hai lắc đầu, thở ra ngao ngán :

— Dì cũng đang khổ tâm vì nó đây con ạ. Nó dạo này hư đốn lắm, chả còn biết nghe lời gì nữa cả. Nó bỏ nhà, đi rong chơi tối ngày. Dì đến phải van nài nó nó cũng không nghe. Cứ về xin tiền bạc để đàn đúm bạn bè. Dì khổ quá.

Nói đến đó, bà Hai sụt sịt khóc. Bà đã hoàn toàn coi Tinh như một người thân thuộc. Bà đã quên hẳn những hằn học trước kia bà dành cho nó. Trước mắt bà là một đứa trẻ thật ngoan ngoãn với cảm tình mới trong tâm hồn bà. Tinh cũng thế, nó hoàn toàn thương mến bà Hai, và nó xúc động thật sự trước những lời tâm sự của bà.

Tinh ngồi nói chuyện với mẹ kế thật lâu. Nó biểu bà chục cam sành thật ngon. Bà Hai nhìn Tinh, cảm động rưng rưng.

Tinh về nhà kể chuyện nó đến thăm bà Hai cho mẹ nuôi là bác sĩ Ngân nghe. Bà Ngân vuốt tóc nó âu yếm :

— Con tôi ngoan lắm. Con khiến mẹ hãnh diện.

Từ hôm đó thỉnh thoảng Tinh lại xin phép cha mẹ nuôi cho đến thăm bà Hai. Nó đến và ngồi nói chuyện thân mật với bà. Tinh thân khẩn khít thêm giữa hai tâm hồn một già một trẻ.

(còn tiếp)

Đọc và cổ động : *tuoihoa

Tờ báo dành cho tuổi học trò Việt Nam

ƯỚC MƠ BÊN CẦU

Tôi đứng bên cầu nhìn sang bên
sông
Xót xa dáng sầu màu mắt nâu
hồng
Bên kia quê hương trời đông
lạnh giá
Áo len khắp màu đường phố còn
không
Tôi đứng bên này nhìn mây bay
cao
Ước mơ tôi đọng những ngón
hào gầy
Nghe gió mùa xuân lòng tôi xôn
xao
Mà đến bây giờ tôi vẫn đứng đây
Ở đó thường hay có những trận
bom
Cây nải quê hương mảnh đất
khó cần
Tôi đứng xót xa nhìn màu lúa
mạ
Bên kia con sông không còn
xanh non
Ở đó cũng thường hay có đánh
nhau
Ngay giữa ban ngày hay trong
đêm sâu
Nên có những đôi mắt nâu ngơ
ngác
Đếm tiếng đạn bom để biết qua
đêm

Tôi đứng nơi này nhìn lại quê
hương
Thấy nắng ban mai vương vương
khắp đường
Lung linh như những tia nhìn
héo hắt
Vương vương nỗi buồn đánh
mất linh thương

Ở đó tôi mơ hoa vồng nở vàng
Và nỗi vui triền miên như năm
tháng
Và tràn trề như mặt nước mênh
mông
Ôi những ước mơ như màu nắng
hoen vàng

Một sớm reo vui lòng người mở
hội
Hoa nắng tung tăng trên phiến
tóc mềm
Và gió thổi thắm hương lúa địa
êm
Ôi đẹp đề khi địa đang mở hội
Ở đó tôi mơ như là ở đây
Cũng niềm vui chung cũng cuộc
sống này
Ở đó tôi mơ tôi mơ nhiều lắm
Mà đến bây giờ tôi vẫn đứng
đây

NGÔ MINH SANG

ngày Phật sinh

(tiếp trang 26)

Nó ngừng đầu lên, lại cúi xuống đôi dòng lệ từ từ trên mi lăn xuống thương cảm tôi nhẹ đặt bàn tay trên vai nó :

— Sao em khóc ?

Hơi giật mình nó quay lại nhìn tôi nở một nụ cười heo hắt.

— A... anh QUY hôm nay anh đi lễ chùa à ?

— Vâng anh đi lễ. Còn nhỏ này là ai vậy em ?

— Đây là em của em nó tên Lợi.

— Nhỏ dễ thương quá em nhỉ.

Tôi nhìn nó thấy đôi mắt ướt ướt tôi đoán chắc rằng là nó đã khóc tôi thương cảm cho cuộc đời bất hạnh của anh em nó. Con nhỏ mới 15, 14 tuổi đầu mà phải chịu bao nhiêu cay đắng ở đời. Tôi thương nó mặc dầu mới quen nhưng thấy nó tôi có cảm tình ngay. Tôi hiểu và rất nhiều về tâm trạng của kẻ mồ côi cả cha lẫn mẹ. Tuổi trẻ là thích nhiều thứ và muốn mình có cha, mẹ để được như bao nhiêu đứa trẻ khác có cha có mẹ để được vui vầy, nâng niu, chăm sóc, cho ăn học. Cha mẹ là một kho tàng tình thương đối với con cái. Tôi biết nó và nhất là hoàn cảnh khốn khổ mà anh em nó sớm nhận chịu.

Có tiếng chuông từ trong vọng ra kéo dài vào không gian tôi nghe hồn mình lâng lâng và nhất là thanh thoi như vừa uống được một ly chè đá lạnh sau khi

vượt qua một bãi sa mạc. Tôi nhẹ vuốt mái tóc rối bời của nó thì thầm :

— Thôi em đừng buồn nữa, dẫn em vào lễ Phật đi em.

Ngoan ngoan như một cái máy Như dẫn em vào chùa lễ Phật. Mùi hương thơm trầm ngát ngào bay phớt phơi chuông quanh chùa. Tôi và nó dẫn đứa bé lên lối vào tận bên trong nơi có thể chiêm ngưỡng được hình ảnh uy nghi của Phật. Hai tay của Như ghi một bó hoa và bao hương thơm đi vào trong cửa Phật đề cúng. Xong nó ra quỳ xuống bên tôi và em nó đôi tay chắp lại đáng điệu thành kính. Tôi nghe trong miệng nó lầm bầm : « Hôm nay con quỳ trước ngôi tam bảo con nguyện cầu và sám hối. Con sám hối cho tội lỗi của con vừa trót phạm, con sám hối cho những người trong chiến tranh đã cướp mất đi cha mẹ của con. Con nguyện cầu lên Phật tổ cho đất nước của con sớm được thanh bình, cha mẹ của con sớm về cõi Phật ».

VIỆT NHƯ

hương trầm

ngày đó

● NGUYỄN THỊ NGHĨA

TRẦM thấy con dốc như cao thêm, cô bé cố gắng đi đến gốc cây sung và ngồi bệt xuống đó. Chiếc áo dài lam của Trầm ướt đầm mồ hôi. Trầm cầm chiếc nón quạt thật nhanh, xua cơn nóng đang vây lấy cô bé. Chiếc giỏ đựng đầy những chuối, hoa thược dược, vạn thọ cùng mớ nhang đèn nghiêng nghiêng, sắp ngã. Trầm kéo chiếc giỏ tựa vào mình, ngược lên đồi làm bầm:

— Từ đây lên chùa còn xa lắm, mệt ơ là mệt! Chả hiểu con nhỏ Bằng đến chưa nữa! Lạy Phật! Xui hân lên đây xách giùm con chiếc giỏ này!

Nói xong, Trầm tủm tỉm cười một mình. Cô bé thấy vui trong lòng khi nhìn lá cờ 5 màu bay phất phới nơi sân chùa. Ngôi chùa nhỏ bé nằm tận đỉnh đồi

thường ngày thật vắng lặng hôm nay trông thật đẹp với màu vôi vàng tươi. Trên ngọn cây mít trồng phía bên trái sân chùa, tượng đức Phật lúc đản sanh được gắn lên, uy nghi và cao quý. Chả là, gần đến ngày Phật đản nên ngôi chùa mới được trang hoàng như thế. Trầm nhận thấy không phải chỉ có ngôi chùa là đẹp mà hình như cả quận lỵ bé nhỏ này cũng đẹp nữa! Bằng chứng là mọi người đều nô nức quét dọn vườn tược, nhà cửa. Trên đường đến chùa, Trầm thấy nhà nào cũng treo cờ Phật giáo bên cạnh lá cờ vàng 3 sọc đỏ bay bay. Đi ngang chi thông tin, Trầm cũng thấy người ta đang giăng tấm biển ngũ sắc với hàng chữ đỏ: « Mừng Phật đản sanh » phía dưới hình đức Phật bằng carton gắn lên trên cổng. Tự nhiên, Trầm cũng thấy lòng nô nức như trẻ mong đến ngày Tết. mấy ngày qua, chiều nào Trầm cũng cùng các bạn lên chùa tập hát cho đoàn Oanh Vũ của mình.

Ai ai cũng thấy như có niềm vui tràn ngập trong lòng, như nô nức, như thấp thỏm chờ đợi một sự gì thật bất ngờ và may mắn!

Chiều nay, Trầm được nghỉ học nên mẹ bảo Trầm đem ít chuối, hoa quả lên chùa. Chẳng riêng gì gia đình Trầm mà mọi người sống trong quận lỵ buồn tẻ này đều làm như vậy mỗi khi tết hoặc có lễ lộc gì. Lúc này, Bằng có sang nhà dặn Trầm rủ đi, nhưng khi Trầm đến, chả hiểu cô bé đi đâu mà cửa đóng then cài kín mít. Trầm ngồi đây thật lâu, có ý chờ Bằng nhưng đến giờ bóng nhỏ ấy vẫn biệt tăm! Trầm đứng dậy, vuốt lại nếp áo dài lam rồi đội nón, xách chiếc

giỏ nặng trĩu, bước đi. Vừa được vài bước, Trầm nghe tiếng kêu phía sau:

— Trầm! Chờ tao với! Xuống đây xách giùm cái giỏ này chút coi!

Cô bé giật mình quay lại và cười to lên khi thấy Bằng với gương mặt đỏ gay, xách một cái giỏ mây to thật to, đầy ắp những chuối, đu đủ và nhang đèn linh kinh. Trầm bước mau xuống con dốc thoải, cười toe toét:

— Khồ thân em tôi quá! Có 40 kg mà «mẫu» bắt xách cái giỏ to tồ bố thế kia! Không té là may lắm rồi.

Bằng cúi tiết:

— Thôi! thôi! Cho em xin đi! Xách với em một tay đi chị «nhỏ»! Sao mày đi sớm vậy? Tao có kẹp miếng giấy ở ngoài ngõ, mày không thấy hử? Tao phải đi với má tao sang vườn bác Hai lựa chuối mi đu đủ.

Trầm nhìn cái giỏ «không lồ» của Bằng, nói:

— Bì giờ tao bỏ đồ của tao sang giỏ mày rồi 2 đứa không nghe chứ tao cũng mỏi tay quá. Nãy giờ ngồi ở đây đợi mày đến sốt ruột.

Bằng gạt đầu, đặt chiếc giỏ xuống.

— Ủ, lẽ lẽ đi! Phải đem lên chủ Minh sắp xếp. Chiều nay còn phải đi lên chùa sớm sớm để dạy tụi nhỏ đượt lại cái màn chót.

— Ở cái quận nghèo nản này, mỗi khi có đại lễ là y như là ngày Tết. Tụi mình phải làm sao cho đêm văn nghệ Phật dân «suya» một tí. Nghe nói có ông phó Quận

trưởng đến dự nữa đó. Làm thuyết pháp xong là đến phần văn nghệ.

Hai cô bé khệnh khạng khiến cái giỏ lên con dốc đầy bụi. Nắm vàng chiếu gay gắt trên hai chiếc nón lá, nhưng Trầm và Bằng chẳng thấy nóng tí nào. Có tiếng chuông chùa đưa xuống, Trầm giật mình đưa tay xem đồng hồ, bước nhanh:

— Mau đi nhỏ! Thầy sắp đọc kinh rồi đó. Mau lên mới kịp!

Bằng hấp tấp bước theo bạn, chiếc nón lật ra phía, đôi tà áo dài lam vương vium trông cô bé ngộ nghĩnh chi lạ!...

Tất cả như những pho tượng bất động, trừ đôi môi đang mấp má, đọc kinh. Vị sư già trong chiếc áo vàng, đọc từng câu kinh, tay gõ đều chiếc mõ. Thình thoảng sư cụ đánh một tiếng chuông, lập tức những pho tượng ấy cuối rạp mình xuống lạy...

« ... Đệ tử chúng con từ vô thi. Gây bao tội ác bởi lầm mê. Đắm trong sinh tử đã bao lần. Nay đến trước đài vô thượng giác... »

Tất cả đều mang về mặt thành kính. Lời kinh như thốt ra từ tâm hồn họ, không phải những lời kinh in trong sách. Ánh bạch lập bập bùng soi sáng cả chánh điện. Giờ phút này, hình như mọi người đã bỏ ra ngoài những tham, sân, si... Tâm hồn họ cùng mang một ý nghĩ là cùng hướng về Chánh Điện, nơi đó có đức Phật uy nghi, từ bi và hỉ xả đang nhìn họ đề ban phước lành. Quý bên cạnh các bạn trong đoàn Oanh Vũ đọc kinh, Trầm im lặng chấp tay, mặt hướng lên chánh điện. Cô bé không đọc kinh nhưng hồn cô bé đang đọc kinh, bài kinh cầu nguyện phát xuất từ đáy lòng thành kính. Nhìn tượng đá đức Phật lung linh trong ánh bạch lập, Trầm thấy như đức Phật hiện về nơi ấy, trong bức tượng nghi ngút khói hương đang nhưn mọi người, nhìn Trầm bằng đôi mắt hiền từ.

Đêm nay là đêm hưu chiến nên không có đại bác vọng về, không có tiếng súng nổ xa xa... Trầm thấy yên tâm, cô bé thấy thương khung cảnh này quá, thương những khuôn mặt thành kính kia. Thương từ lúc họ lũ lượt kéo nhau lên con dốc đầy bụi từ hồi chiến cơ. Nghĩ đến nỗi bình yên của mọi người trong vài giờ hưu chiến, rồi ngày mai, ngày một phải sống trong đe dọa của đạn bom từng ngày, tự nhiên Trầm ứa nước mắt. Lạy Thượng Đế ! Lạy đức Phật từ bi ! Xin Ngài hãy đem phép màu dập tắt ngọn lửa chiến tranh đang âm ỉ trên quê hương con ! Đang đốt thiêu từng đám ruộng, từng mái

tranh êm ấm ! Xin đức Phật từ bi chúng giám cho những lời thành khẩn của con !

Trầm khóc lặng lẽ trong tiếng trầm trầm của mọi người. Hai giòng lệ nóng lăn trên gò má bầu bĩnh của Trầm làm Bằng chú ý. Cô bé ngạc nhiên nhưng không hỏi Trầm. Bằng biết niềm cảm xúc đang dâng lên tốt cùng trong bạn. Trầm nói tiếng là một người giàu tình cảm trong lớp cơ mà. Có bé yên lặng để bạn sống với nỗi xúc động dâng tràn, làm râm rọc theo mọi người. Ánh trắng râm soi sáng cả một góc chùa, Bằng có cảm tưởng đó là hào quang của đức Phật. Cô bé chợt thấy lòng nao nao và lo sợ vẩn vơ, chẳng biết có còn được sống trong khung cảnh như vậy ở mai sau chăng ? Bằng rung mình, không dám nghĩ tiếp. Vị sư già đánh một tiếng chuông, Bằng cúi mình xuống lạy...

Trầm vịn chặt chiếc nạng gỗ, cúi đầu nói nhỏ :

— Khung cảnh ngày xưa bây giờ là vậy đó Bằng. Cả Trầm bây giờ

đôi khác nhiều rồi. Bằng có buồn khi thấy Trầm như vậy chăng ?

Bằng yên lặng ngó lên con dốc bây giờ đã được cây rộng ra, cây sung cũng đốn mất từ bao giờ. Mấy năm bỏ quận này lên tỉnh, hôm nay về đây để thấy sự đổi thay làm chua xót cõi lòng. Người bạn thân ngày xưa sao bây giờ thấy xa lạ quá chừng ! Vẫn con dốc này, ngọn đồi có ngôi chùa bé nhỏ vẫn còn kia mà giờ đây cũng thấy cách xa ngàn dặm !

Bằng thấy lòng trống trải như thiếu một cái gì. Ngó lên ngọn đồi, ngôi chùa vẫn còn đó, chỉ khác là bên cạnh có thêm đồn canh với vài người lính đi qua lại. Sao chẳng là người đi lễ chùa ? Hôm nay là ngày Phật đản mà.

Có lẽ giờ này trên tỉnh đang tập nập người đi chùa. Bằng thấy nhớ thật nhiều những ngày xưa thân quý ấy, có cô bạn Trầm cũng mình tung tăng chân sáo lên chùa. Hình ảnh mọi người ngồi chắp tay trước Chánh Điện hôm nào vẫn còn in rõ trong trí Bằng. Mùi hương trầm như còn nguyên đâu đây... Có chiếc xe Jeep quẹo lên con dốc, vài người lính nhìn Trầm mỉm cười, gật đầu chào. Trầm chào lại và nói với Bằng :

— Họ quen với Trầm đấy ! Ở đây có được mấy người mà xa lạ với ai !

— Bằng không ngờ bây giờ mọi điều đều đổi khác. Lúc bỏ quận để theo gia đình lên tỉnh. Bằng nhớ Trầm, nhớ nơi đây thật nhiều. Bằng tưởng hôm nay về đây sẽ thấy lại cảnh cũ. Ai ngờ...

— ... Ai ngờ Trầm bị cụt một chân phải không ? Thôi buổi này

ĐÌNH ĐẦU ĐỜI

XUÂN

*Chờ khi chim lạ vút lên cao
Hoa bưởi cài trên tóc ngạt ngào
Em đứng bên cây mơn man lá
Gió ngàn ngơ nhìn nắng xôn xao*

HẠ

*Nắng hạ ngã vùi trên tóc em
Óng ả làm sao mái tóc mềm
Chiếc áo em hồng, hồng lên má
Dưới ánh mai càng xinh xắn thêm*

THU

*Gió vẫn thổi thảo trong đêm nay
Nước mắt em trong như sương
ngày*

*Lá úa vàng rơi theo chiều gió
Mười sáu tuổi tròn còn thơ ngây*

ĐÔNG

*Thánh thót bên thềm mưa đang rơi
Em nhớ tay mẹ ấm tuyệt vời
Nhớ cả vườn xưa đầy hoa bưởi
Làm ấm tim em trọn tuổi đời*

TRẦM HƯƠNG

mà què một giò như Trầm kể. ra cũng may lắm rồi ! Trầm không bao giờ chán nản cuộc sống đâu Bằng ! Trái lại, Trầm thấy yêu đời hơn bao giờ hết. À, Phải lên chùa chứ ! Hôm nay là lễ Phật đản mà !

— Thôi, phiền cho Trầm quá !

— Không sao đâu, Trầm vẫn lên đây hoài. Đi Bằng !

Trầm kéo tay bạn khắp khểnh đi lên dốc. Con dốc bây giờ đã bớt bụi vì được trải đá và cán bằng phẳng cho xe dễ chạy.

Hai người lên đến chùa, có chủ tiều ra đón nơi Tam quan. Chùa vắng tênh, chả có ai đi lễ cả Trầm hỏi chủ tiều sư cụ đi đâu rồi, chủ ấy đáp :

— Thầy xuống dưới chùa mới từ hôm qua hai cô ạ ! Máy ông lính nói với Thầy dời chùa xuống đó. Họ sợ có ngày bị pháo kích đó.

Trầm và Bằng vào Chánh Điện Tượng đức Phật vẫn còn đó. Ngài

vẫn ngự trên kia. Vài nén nhang cùng hai ngọn nến lập loè chiếu sáng. Trầm đứng ngó thẳng lên đó. Đức Phật đã không chứng giám cho lời cầu nguyện của Trầm ngày nào. Cho nên què hương Trầm vẫn dập bầm vì bom đạn, cho nên Trầm bây giờ phải khó nhọc từng bước đi. Lạy Phật từ bi ! Cho dầu bây giờ què hương con đang chịu đau khổ vì bom đạn, vì chiến tranh tàn phá. Con vẫn nguyện cầu Ngài phò hộ, mà đem nỗi an bình gieo rắc xuống chúng sanh, xuống què hương nghèo khổ này. Làm tươi lại ngọn lửa xanh đã chết yểu từ những ngày âm vang tiếng súng. Hương trầm thanh cao sẽ thay mùi thuốc súng đang làm nghẹt thở từng người dân Việt Nam nhược tiều. Lạy Phật từ bi !

Bằng tiến lên Chánh Điện thắp một nén nhang, hương trầm thơm ngát loang khắp chùa như xông lại nỗi nhớ ngày xưa...

NGUYỄN THỊ NGHĨA

Độc giả TUỔI HOA nhớ đón đọc :

Bán Nguyệt San **NGÀN - THÔNG**

Tờ báo GIÁO DỤC — VĂN NGHỆ — GIẢI TRÍ của HỌC SINH Việt nam

Rất **TRONG SÁNG** — Đầy **VUI TƯƠI** — Hoàn toàn **XÂY DỰNG**

NGÀN THÔNG ra đời nhằm đáp ứng :

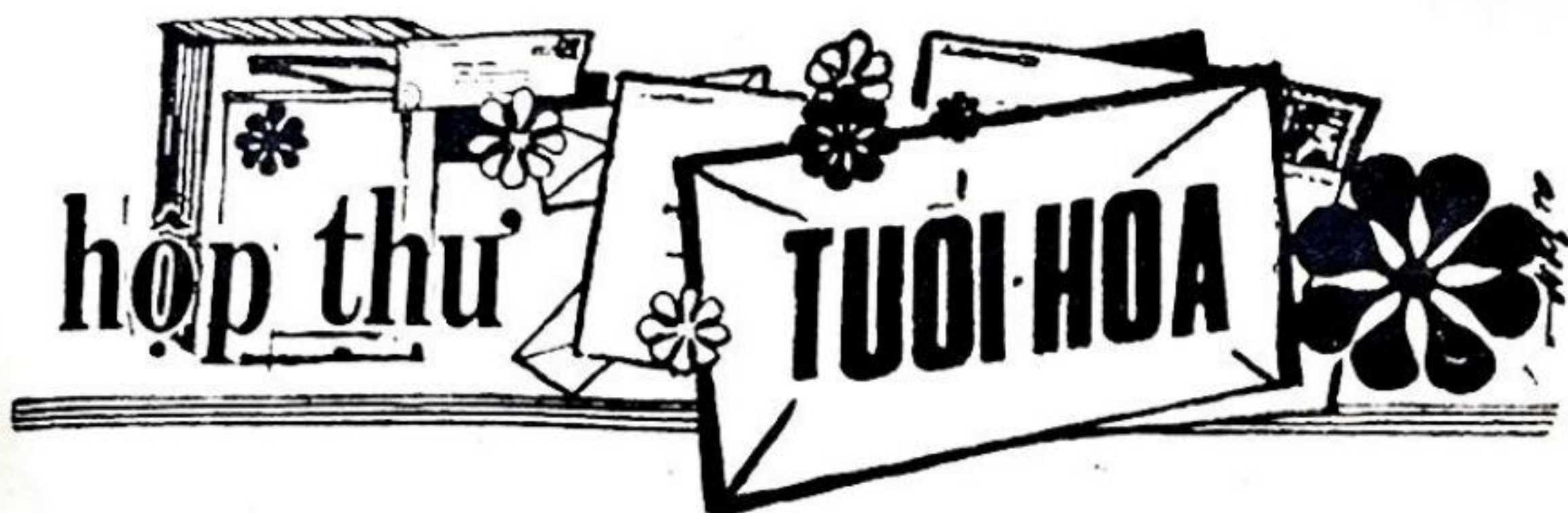
Mọi **NHU CẦU** và **KHÁT VỌNG** của Tuổi Học Trò **MỚI LỚN**.

Chủ trương : QUYỀN DỊ

Với sự góp mặt của rất nhiều nhà văn trẻ và các cây bút Học trò. Đặc biệt, các bạn sẽ được đọc trong **NGÀN THÔNG** một truyện dài tình cảm đặc sắc, viết đề tặng riêng cho lứa tuổi Học trò.

Bìa Offset 4 màu thật đẹp và dễ thương do VI VI đảm trách.

Số ra mắt phát hành vào hạ tuần tháng 4-1974.

Các bạn và các em mến,

Chúng tôi chân thành cảm ơn tất cả các bạn và các em đã gửi về Tuổi Hoa nhiều sáng tác nhân dịp lễ Phật đản. Nhưng vì số trang có hạn và đang khác vì có nhiều bài gửi về hoặc quá trễ, hoặc quá liên hệ đến nội bộ của các đoàn Phật tử không hợp cho một tờ tạp chí không có màu sắc tôn giáo như tờ Tuổi Hoa, nên chúng tôi đành phải gác lại. Mong các bạn thông cảm.

Nhân dịp này, chúng tôi cầu chúc cho các bạn và các em Phật tử một ngày Phật đản thật vui tươi và mãi sống trong tinh thần từ bi hỷ xả của Đức Phật.

CHÂN HIỆP

— NGUYỄN CHINH (Saigòn): Có gì mà em ngại, bài em chị đang đọc gắng chờ nhé.

— MINH NGUYỆT (Đà Lạt): Chị đã chuyển thư em đến tận tay anh H Đ C bằng lòng chưa cô bé, em viết thư dễ thương lắm, bài chị đang đọc.

— DU LÃNG (Huế): Bài em khá lắm chị đang đọc sẽ đăng em chờ nhé, đừng nóng ruột hỉ. Mong thư em và cả quà Huế đó nữa đó.

— HOÀNG LỆ OANH (Bình Dương): Em gửi Bài về chị mới trả lời được chứ, gớm cô bé nhút nhát ghê. Chị chờ đây nhé.

— Em NGUYỄN THỊ BĂNG LINH (Vũng Tàu): Chắc thư em gửi chú Trinh Chí bị thất lạc đấy. Mọi người trong tòa soạn đều quý thư như vàng không vất đi đâu.

Em gửi bài về đi nhé, dấu tài mãi hỉ? Đã ghi tên và dán hình em vào gia đình TH rồi. Có dịp đi ra Vũng Tàu thế nào cũng thăm em.

— HOÀNG THỊ OANH (Biên Hòa): Quyên Di cảm ơn những lời khen tặng của em. Và... cảm động ghê lắm.

— ĐẶNG THU THÚY (Quảng Ngãi): Em làm rồi đâu phải « tay viết cừ khôi mới vào gia đình Tuổi Hoa được. Thư em dễ thương lắm. Muốn vào GĐTH em cứ gửi hình tên thật và địa chỉ về nhé. Chờ em đấy.

— YÊN VŨ (Hội An) : Gia đình Tuổi Hoa sẵn sàng đón em — mong bài em gửi về nha.

— NGUYỄN THỊ TỊNH (Huế) : Tịnh kể chuyện Huế dễ thương ghê. Cũng muốn ra Huế mà chưa có dịp đó. Tuổi Hoa hân hoan được các em gái mộng mơ ngoài nớ yên mến — Nhớ vào Saigon đừng quên quà như em hứa hỉ?

— ĐỖ XUÂN HỘI (Đà Lạt) : Bài Xuân em gửi trễ quá, để sang năm vậy nhé. Chờ bài khác em hứa đó nghe không?

— THU VÂN (Gia Định) : Thơ em làm khá lắm, có dịp ghé tòa soạn nghe Hoa cổ Tim.

— MIÊN THUY PHƯƠNG : Sao hay giận thế? Trả lời em đây hết giận chưa nào? bài Xuân của em trễ mất rồi tức quá. Gửi sáng tác khác về nghe em.

— ĐOAN THUY : Thơ Thụ khá lắm — tiếp tục gửi về nhé. Rất cảm thông cuộc đời dạy học của Thụ — có dịp ghé tòa soạn nghe không?

— PHẠM THỊ VINH (Gò Vấp) : Chị đã đọc bài em, ngắn quá nên khó đăng lắm, em nên gửi sáng tác khác về tòa soạn nhé. Tuy là truyện ngắn nhưng phải có bố cục chặt chẽ và cốt chuyện hấp dẫn em nhờ nhé.

— VŨ THỊ TUYẾT GIANG (Sài Gòn) : Cứ viết thư dễ thương như bao giờ về tòa soạn, chị sẽ chuyển đến chị Minh Quân ngay đừng ngại nhé cô bé thỏ dể.

— NGUYỄN LỆ HỒNG (Tuy Hòa) : Đã nhận thơ em, chị sẽ chọn đăng một dịp gần đây. Đừng sốt ruột nha.

— TRANG THUY KIỀU (Ba Ngòi) : Em gửi tên thật, bút hiệu và địa chỉ nếu có hình càng tốt. Chị sẽ ghi tên em vào GĐTH. Mến nhiều, chúc em vui.

— PHAN THU TRÂM (Gò Vấp) : Em ngoan lắm, không giận đâu nhớ gửi bài về nhé chị chờ đây đã ghi tên em vào gia đình Tuổi Hoa rồi. Chịu chưa?

— THU TRÚC (Gia Định) : đã ghi tên em vào gia đình Tuổi Hoa nhưng còn thiếu địa chỉ đây nhé. Cứ gửi bài về nếu hay tòa soạn chọn đăng liền em ạ. Ghé nhà sách có cuốn em hỏi đây.

— KIM TOẠI (Sài Gòn) : Em đến tòa soạn chị sẽ dẫn em qua nhà sách tha hồ chọn sách chịu chưa cô bé.

— NGUYỄN THỊ VŨ (Mỹ Tho) : Tên em đã ghi vào Gia đình TH. « cái người » mà em hỏi là người trả lời cho em đây — chịu chưa? Sao mà thỏ dể quá vậy — Thư em vui lắm — bài chị đang đọc.

— VŨ ANH (Gò Vấp) : Có dịp cứ ghé vào chơi em nhé, chiều thứ bảy thì đủ mặt « bá quan văn võ » em ạ anh Hải được em khen cứ tằm tằm hoài chả hiểu anh nghĩ gì?

LỆ HẠNG

SỐ ĐẶC BIỆT THƠ VĂN MÙA PHẬT ĐẢN

TRINH CHÍ phụ trách

Vào Đồng Cỏ Non hôm nay
các Bé sẽ gặp:

- PHƯƠNG KHANH
- HOÀNG MAI
- LINH GIANG
- LÊ HỒ HẢI YẾN
- NAM THIÊN

Em mến.

CÁCH đây 2515, vào một buổi sáng tinh sương, một vị hoàng tử đã ra chào đời ở xứ Ca tỳ la Vệ (Ấn độ). Càng lớn lên ngài càng thông minh xuất chúng. Cho đến khi trở thành một chàng thanh niên, vị hoàng tử ấy đã tinh thông văn võ.

Sau một cuộc đua tài cùng với các hoàng tử của các nước khác, ngài đã chiến thắng vẻ vang và được cưới công chúa của một vương quốc. Lúc còn nhỏ ngài đã có một tấm lòng từ bi bác ái, thương yêu mọi loài mọi vật như chính bản thân ngài. Sau khi đã có một đứa con trai, vào một đêm trăng sáng, ngài cùng với một người tôi trung, lên bỏ hoàng thành để đi tìm chánh đạo. Bởi ngài nhận thấy cuộc đời là một bể khổ trầm luân. Muốn thoát khỏi khổ đau ấy chỉ có cách là phải tự mình giải thoát lấy, con đường giải thoát chính là xuất gia đầu Phật vậy.

Ngài đã trải qua biết bao khổ sở và chiến thắng biết bao cám dỗ ngài mới nhập được niết bàn.

Ngài đã để lại tấm gương sáng chói cho toàn thể nhân loại noi theo.

Hôm nay, rằm tháng tư, là lễ kỷ niệm dân sinh của Đức Phật Thích Ca, Tuổi Hoa ra một số đặc biệt để ghi ơn công đức của Ngài.

Nhân dịp này, anh muốn nói với các em cỏ non, dù em là tín đồ Thiên Chúa giáo, Cao đài giáo, Phật giáo hay bất cứ một tôn giáo nào khác, cũng nên đoàn kết lại, thương yêu nhau hơn. Và đồng tâm cầu nguyện cho quê hương sớm được thanh bình để tránh cảnh nổi da xéo thịt đã diễn ra trên hai mươi năm nay rồi.

TRINH CHÍ

HƯƠNG

TRÀM

BAY

● PHƯƠNG KHANH

Dã 7 giờ tối rồi mà chị Lan vẫn còn ngồi rửa bát dưới bếp, bé cứ đi ra đi vào thỉnh thoảng chạy xuống bếp nhắc chị: « Mau đi chị ơi! » Chắc chị ngạc nhiên lắm vì bé thấy đôi mắt chị tròn xoe nhìn bé tỏ dấu dò hỏi nhưng bé đã bỏ lên nhà trước rồi.

Mai là rằm, mà ngày rằm thì thế nào cũng có mua chuối nè, mận nè vú sữa nè v. v... về cúng Phật. Lần nào chị Lan đến chợ mua chuối bé cũng đòi theo, lại đó vui lắm cơ! Có bé Thụy bạn bé, là người bạn thân nhất đó nha! Nhà Thụy bán trái cây nên mỗi lần bé theo chị Lan đến chợ thì Thụy hay dúi vào tay bé một ít trái cây và dắt ra sau nhà coi hồ cá hay đánh đu và chương nào chị Lan kêu khan cả cổ bé mới chịu về. Một chốc nữa chị rửa chén xong chị cũng dắt bé đi mua chuối

cho mà xem, chị sợ đi một mình lắm cơ! Bé đoán rằng có lẽ chị... sợ mà nên thế! Và lại chị thương bé nhất nhà, đi chợ chị cũng dắt bé theo và có khi cho bé uống sinh tố hay ăn kem Ly Lan nữa chứ! Còn mẹ, mẹ dắt đi phố thì đồ đưa nào dám mở miệng đòi ăn, vì mẹ bảo đồ bán ở ngoài không vệ sinh, như ăn kem thì hay bị sâu răng và nóng lắm. Ôi! nhớ đến cái rằm sau nôi năm bé còn rùng mình sợ hãi, chính nó « thanh hạ » bé suốt cả tuần lễ nhưc nói cả ngày « ăn không ngon, ngủ không được », bỏ cả học nằm ở nhà rèn siết lắm ba mẹ quynh quang bỏ công an việc ở sở mà ẵm bé đến nhà sĩ nhờ đó! Lúc này bé không còn len mẹ ăn kem ở, trường nữa, lâu lắm có thêm thì mới nếm qua một miếng mà thôi.

Chị Lan đã rửa chén xong và lên phòng xin ba mua chuối, bé tin chắc thế nào chị cũng cho bé đi vì bé là « garde-corp » của chị kia mà! Nhưng sao bé vẫn hồi hộp, pháp phòng đứng ngoài nghe tình hình bên trong, uềng ba dao chị:!

— « Con lựa chuối hơi ửng ửng thôi nghe! mua chục vú sữa, chục mận. Ba đưa 2000đ lận mà mua đó! »

Nghe tiếng chị Lan dạ rồi đi ra khỏi phòng. Thấy bé đứng lộp lộp chị hiểu ý nói:

— Đi không bé! lại đừng bỏ tôi theo Thụy nè, coi chừng nha! Thôi mặc áo vào rồi đi, nhớ xách theo cái giỏ nghe bé!

Bé dạ thật to và chạy vào phòng thay đồ thật lẹ, trên môi còn nụ cười sung sướng.

BÉ còn đang thiêm thiếp giấc nồng thì nghe tiếng chị Lan gọi :

— Bé à ! dậy đi chùa với mẹ cùng ơi !

Bé nghe đi chùa thì mừng quỳnh tung chân dậy, thấy ngoài bàn Phật lung linh hai ngọn nến, khói trầm thật thơm tỏa ra nhẹ bay bay, trông huyền ảo ghê là ! Sáng mồng một và rằm ba mẹ thường dậy sớm để lo cúng kiến và sửa soạn đi chùa. Bé và chị Lan cũng được đi theo, chị bưng nhang đèn và hoa quả, còn bé chỉ việc... tay không và vừa đi vừa ngắm cảnh phố phường. Hôm nay bé có người khách đặc biệt, đó là bé Thụy... Tối qua đến nhà Thụy mua chuối, bé có ru Thụy sáng nay sang nhà bé đi chùa. Nghĩ đến Thụy, bé cười hoài, cô bé dễ thương chỉ lạ ! có hai đồng tiền ở gần miệng mỗi lần Thụy cười bé cứ nhìn hoài, phải chi Thụy chia cho bé một cái thì thích biết mấy nhỉ... ! Ngủ suy hoài có tiếng chuông reo ngoài cổng Lê vội vàng ra mở ! chắc Thụy đến rồi đây ! A ! không phải ! Chị ba, người làm nhà Thụy đến ! chuyện gì thế nhỉ ?

Chị chào ba mẹ bé xong, quay qua bảo bé !

— Thụy bị xe đụng phải vào nhà thương rồi bé à !

Bé giật phắt người nghe ngào không nói gì được. Chị Lan hỏi :

— Sao thế chị ? Thụy bị đụng có nặng lắm không ?

— Dạ chỉ thương thôi nhưng phải vào bệnh viện nằm một thời gian. Hồi sáng bé đi tới đây qua ngã tư thì bị xe đụng đó !

Bé không còn nghe gì nữa cả ! Thụy bị xe đụng ! Âm thanh khủng

kh khiếp đó gieo vào đầu óc bé làm bé quên hết không còn nhớ gì nữa !

Thụy đã tỉnh và định ngồi dậy nhưng thấy cả mình ẽ ằm nên nằm lại thì nghe tiếng ai gọi :

— Thụy đã tỉnh rồi hử Thụy !

Thụy cố mở mắt nhìn ! A bé Yên ! Thụy dơ tay tìm lấy tay Yên, Thụy nghe giọng Yên nghe ngào :

— Thụy tha lỗi cho Yên nha, nếu Yên không rủ Thụy đi thì đâu ra nông nỗi này.

Thụy gương cười.

— Không phải tại Yên đâu, tại Thụy qua đường bắt cần đó. A ! Yên đi chùa chưa nhỉ ?

— Đi rồi Thụy ạ ! Vào chùa Yên lạy Phật và cầu nguyện cho Thụy mau bình phục để đi học với Yên cho vui !

Thụy trấn an :

— Không sao đâu Yên, Yên vào cầu nguyện với Phật rồi thì thế nào Thụy cũng mau lành bệnh ! Đa n.ẹ Thụy có vào không Yên !

— Hai bác vừa mới về, chốc tới bàn hàng xong sẽ đến đây với Thụy.

Thụy xiết tay Yên thật chặt. Trong giây phút này cả hai : Yên Thụy mới cảm thấy tình bạn đậm đà thâm thiết. Tình thương của Phật trai rộng trong tâm hồn nhân loại, vào tâm hồn hai cô bé nhỏ. Nhìn vào khoảng không, Yên thấy bóng Phật ầu hiện giữa khói hương trầm thơm phức...

PHƯƠNG KHANH

NGUYỄN CẦU

Con qui sống hướng niềm tin
Đức Phật
Khẽ nguyện cầu cho đất mẹ bình
yên
Xin thương yêu hãy rắc khắp ba
miền
Nam Trung Bắc cùng hòa ca hạnh
phúc
Dòng Bến Hải thổi cảm hồn ngun
ngút
Nước lặng lơ thuyền lơ lững ánh
trăng
Trên sông Hương nghe giọng hát
cầu Làng
Mười hai nhịp vãn vương tình
lữ thứ
Xin mưa bay phát phơ trên bến
Ngự
Cho lá xanh vương giọt đáng
ngoan hiền
Hoa tim đại bên đường uơm nà
nhỏ
Có bé nỏ đùa mơ kết áo tiên
Xin được về Huế ơi chờ đón nhè
Nắng thanh bình tràn ngập cánh
đồng xưa
Nắng vàng uơm màu lụa nắng
đơn sơ
Nhẹ buống thả lá rơi trong chiều
gió
Mơ nhiều quá ngày Phật về trần
thế
Lời kinh cầu khe khẽ ở bờ môi
Chuông ngân nga, trầm hương
lỏa ngọt ngào

Lòng thành kính con hướng về
Đức Phật

LINH GIANG
(TH Tống Phước Hiệp)

THEO ME LỄ PHẬT

Buổi sáng hôm nay, ới ngày Phật
Đản
Trong trái tim em nở những nụ
hồng
Chân bước theo mẹ lòng thanh
thản
Hôm nay đi chùa, bé thích ghê
không?
Con đường em đi vắng muôn
tiếng chim
Sương trắng uơm đầy trên phiếm
lơ miền
Mẹ nhìn mắt em mỉm cười ân gấm
Lời mẹ vang lên trong gió êm đêm
Chốc nữa con mẹ chấp tay lễ Phật
Con sẽ nguyện cầu chi hời bé
ngoan
Chao ơi thẹn thùng em quay nơi
khác
Biết đáp lời mẹ làm sao cho tròn
Con nhớ ra rồi mà nghe con nhè
Con sẽ cầu xin Đức Phật chi tón
Cho quê hương con không còn chia
rẽ
Đề dân hai miền nối lại tình
thương

HOÀNG MAI

Kỳ trước

TIM — TRAN — TAY — TAU — TÓC

Trong ngày Phật - đàn

● LÊ HỒ HẢI YẾN

ON đường buổi sáng còn sớm quá trời mãi say ngủ, làm hoa cỏ hai đường đứng buồn bã, vì thiếu ánh sáng. Đường Gia Long với những cây Phụng xanh lá, dọc theo bờ sông Thanh Hán dẫn bước chân em lần đến ngôi chùa Tinh Hội. Con đường hai năm trước em và Tâm cùng đi lễ chùa trong những sáng đẹp, giờ chỉ còn mình em lủi thủi bước đi. Hôm nay là ngày Phật Đản, dậy thật sớm để đi lễ chùa. Hồi mẹ bảo đợi mẹ đi với, nhưng em không chịu đi với mẹ có thêm mấy bạn nữa, nhiều khi mẹ mãi nói chuyện với các bà bạn mà quên em, em khi nhớ ra thì em đã đi trước xa rồi. Những lúc đó em thường giận mẹ rất lâu, vì mẹ đã quên cả con gái út của mẹ.

Những tà áo lam, tung bay theo gió sớm mai trông đáng yêu lạ. Con đường ngập cả màu áo lam, riêng em là mang áo lụa trắng, em chiếc áo thường ngày đi học. Không biết Phật có bắt tội em không nhỉ? Chắc là không đâu nhỉ vì áo em vẫn sạch vẫn trang nghiêm và em vẫn ngoan. Em đi lần theo tiếng chuông mơ hồ như người chợt tỉnh ngủ, em cố dè hết tâm trí vào sự thanh

khiết, êm đềm trong tiếng chuông cho tâm hồn rửa sạch những tội lỗi. Cổng chùa hiện ra oai nghiêm vô cùng, làm em rụt rè ngừng bước. Đã 15 rồi nhưng em hãy còn nhút nhát lắm, thấy đông người là em ngại ngừng ghé đi, chần chừ bước vào. Nhưng cuối cùng em cũng vào được trong chùa, người đông thật đông, hôm nay chùa trang hoàng thật đẹp, những ánh đèn sáng loáng, lúc tượng Phật Thích Ca Mâu Ni trang nghiêm vô cùng ngự trên tòa sen, chung quanh là những chùm hoa Huệ nở trắng. Hương trầm thơm và hương hoa Huệ lan khắp nơi. Em đứng bên gác chuông đứng lẻ loi một mình, giá có Tâm ở đây nhỉ. Bây giờ ở phương trời đó không biết Tâm đang làm gì? Có đi Chùa như em, có nhớ em không?

— Sao Thề Tăn đi có một mình ngoan thế, còn mẹ đâu?

Em quay lại bắt gặp ánh mắt dịu hiền của bác Hoàng bạn mẹ.

— Dạ, mẹ cháu đi với bác Hương, bác Nhân chắc cũng sắp đến rồi ạ.

— Thôi bác đi xuống nhà Liêu đã nhé.

— Dạ, bác đi ạ.

Từng hồi chuông ngân lên, lẫn với tiếng trống rộn rịp, đến giờ làm lễ rồi mọi người đều yên lặng. Tiếng chuông trống vang rền kêu gọi những tâm hồn hãy sớm tỉnh ngộ quay về với Đức Phật, trong tình thương bao la và đức Từ bi của Đức Phật. Em nghe lòng thanh thản lạ, những lời kinh tiếng kệ vọng vào tâm hồn em để xua đuổi những ý nghĩ độc ác, những lời lầm xấu xa. Mọi người với những khuôn mặt trang nghiêm đầy tin tưởng đang lắng tai nghe và thu lấy lời Phật dạy qua tiếng kinh.

Sau những lễ nghi thường là đến giờ cầu nguyện cho quê hương Việt Nam sớm hòa bình. Tiếng kinh cầu nguyện vang lên trầm bổng, giá ở đây có những con người hiếu chiến nhĩ, có lẽ họ sẽ chịu khuất phục, với tiếng kinh trầm bổng tha thiết ấy. Mọi người mãi mê theo lời kinh cơ hồ như quên tất cả mọi việc. Em khế nguyện cầu : Xin Đức Phật hãy dẫn dắt những tâm hồn tội lỗi về nương náu dưới bóng Phật đài, xin dập tắt lòng hiếu chiến ngông cuồng ; xin cho quê hương Việt Nam thanh bình trong tiếng hát cho người Việt thôi không chém giết nhau... Xin Đức Phật hãy nhận lời cầu xin tha thiết của con kính dâng lên Đức Phật trong ngày lễ Phật Đản hôm nay... Em nhìn lên bóng Đức Phật uy nghi hơn bao giờ cả, ánh mắt Từ bi toả rộng để nhìn những đứa con yêu đang quay về dưới chân Phật để sám hối tội lỗi, để thương yêu nhau hơn.

Em còn phải lên chùa La Vang đi thăm mộ, đó là tất cả những em phải làm xong trong ngày Phật Đản hôm nay. Ở Chùa nào em cứ gởi lời nguyện cầu ấy lên Đức Phật không biết Phật có đoái hoài đến lời cầu xin nhỏ bé ấy không. Ôi không nhỏ bé đâu, vì đó là lòng ao ước của những người Việt Nam da vàng máu đỏ. Em đi vào nghĩa trang và những bó hương trên tay, em mua thật nhiều hương, định cắm trên những ngôi mộ không có người thân lâu ngày không một cây hương. Em bật diêm thắp hương, ánh lửa loé lên trong nắng, hương bắt đầu ngấm lửa, với hương thơm ngát ngát, em lầm bầm đọc những dòng chữ trên những mảnh gỗ gắn trên mộ rồi cúi xuống cắm hương. Ở đây có rất nhiều ngôi mộ mới, cỏ chưa xanh. Những ngôi mộ với tấm gỗ thô sơ ghi tên tuổi, nơi sinh nhòa dần vì mưa nắng, không có cây hương trên mộ, vì người thân ở

mãi trong Nam. Em cảm hương thật nhiều trên những ngôi mộ đó với lời an ủi : Mong người hãy nằm yên dưới đó, vùng bình yên không chém giết hận thù. Xin người đừng tiếc nuôi gì nữa thế giới loài người đầy oán thù, ghen ghét... hãy mỉm cười đi người ạ. Thề Tàn mong ước Phật sẽ dắt dìu các người về với Phật để được che chở và yêu thương...

Lời em tan loãng vào trong hơi gió, không hiểu những người lính trẻ nằm dưới kia có nghe không nhỉ? Những bó hương vừa hết. Nắng đã lên cao, bầu trời thật đẹp trong ngày Phật Đản. Em phải về thôi, trưa mất rồi, ở nhà chắc mẹ mong ghê lắm. Em nhìn quanh chỉ còn sót lại một vài ngôi mộ chưa có hương, nhưng em hy vọng một người khác đến sau em, sẽ thay em làm công việc đó.

CHIẾC xe lam nhỏ thả em xuống thành phố. Buổi trưa con đường Trần Hưng - Đạo nhộn nhịp ghê, người ta vẫn vui sống chả nghĩ ngợi nhiều. Xin cho em được vô tư như hai cô bé đang tung tăng bên phố, với những ngày thơ thật vui nhộn. Xin quê hương với khuôn mặt rạng rỡ như khuôn mặt của các cô bé kia.

Ngày Phật Đản gần hết rồi, em bước đi thật nhanh và nghe lòng chợt buồn...

lệch

LÊ - HỒ - HẢI - YẾN

MÙA ƯỚC CHIM LOANH

Đường trăng tuôn giống sữa ngọt
Lòng say cây lá reo cười
Gót chân mơ hồ rộn rục
Tiếng thơ nồng ấm hương đời

Nghìn sao xuống trần giăng lối
Soi hồng má thắm mới trình
Lời ca đêm hoa dâng hội
Chưa hòa nhịp điện các kinh

Chân hồng thơm trên lối cỏ
Tay nâng ánh sáng diệu từ
Chân lý hồn thơ rạng rỡ
Niềm tin ngời sắc vô tư

Đêm chờ tin người xuất thế
Đêm mong ánh hồng rắc gieo
Lâm Tì Ni xưa sống dậy
Chứa chan nguồn sống thương yêu

Khói hương nguyên toàn đảo điện
Đàn em về hội Cha lành
Tâm thành kính dâng cầu nguyện
Vô ưu cảnh biếc hồi sinh

Mắt tròn đoàn Oanh ngày đại
Đêm trăng mười bốn cái mây
Thanh bình trên quê hương lại
Mới hồng thắm nụ đằm say.

NAM THIÊN

Cánh nhạn đông Xanl

ĐỖ THỊ HỒNG LIÊN (Ban mề thuật) : Một lần nữa anh xin thành thật chia buồn cùng Liên. Mong Liên thông cảm cho anh về sự nghi ngờ ấy, bởi anh đã gặp nhiều trường hợp như vậy rồi, thành thử phải thận trọng mỗi khi đăng một tin buồn. Sen Non là tờ báo do anh Hoàng Đăng Cấp và anh chủ trương. Đáng lẽ có bài của Liên anh phải biên thư riêng và gửi báo biểu đến tác giả nhưng bận việc quá thành thử... mong Liên hiểu cho. Nếu Liên cần tờ báo ấy anh sẽ gửi đến Liên sau nhé ! Còn vấn đề kia thật khó trả lời vô cùng, bởi vì đời là thế Liên ạ. Luôn luôn có sự đổi thay, lớn lên rồi Liên sẽ hiểu. Anh rất thông cảm với Liên vì « ngày xưa » anh cũng đã từng có những ý nghĩ như Liên bây giờ.

M.T.

— **VỊ THA** (Gia Long) : Anh vẫn còn nhớ hai cô bé thường đi chung với nhau đến tòa soạn : HTT1 và HTT2. Thế mà bây giờ lại giận nhau đến độ « không đội trời chung với nhau » à ? Việc gì ghê vậy ? Anh mong rằng những dòng chữ này đến với Thu thì sẽ không còn « chiến tranh » nữa giữa em và Thúy Anh. Em đừng bảo rằng anh « bền ngồi » mà tội nghiệp cho anh lắm, bởi trên đời này có cái gì là chắc chắn đâu. Còn về nội dung và hình thức của tờ báo em có thể viết thư nói thẳng với chủ thư ký tòa soạn có lẽ tiện hơn. Bây giờ anh ít có mặt thường xuyên ở tòa soạn như trước kia, cả anh Hoàng đăng Cấp cũng vậy. Anh ấy vẫn còn nhớ HTT1 chứ. Lâu rồi, hình như trước tết, anh có gặp Hải Yến, còn Mắt Tim thì không. Bài của em anh sẽ đăng

— **HUY ĐỨC** (Saigon) : Đức có thể lại gặp anh chiều thứ bảy tại tòa soạn, khoảng từ 4 đến 6 giờ, anh em mình sẽ nói chuyện nhiều hơn. Còn chuyện tương lai thì làm sao anh biết được. MiMi đi du học bên Mỹ rồi, đúng tên cô bé là A. Ng.

— **MỘT EM KÝ TÊN KHÔNG RÕ** ở Biên hòa : Rất thông cảm với trường hợp của cháu. Và vui lòng nhận cháu là cháu của chú, chỉ ngại một điều là sợ chú không đủ điều kiện đó thôi.

TRINH CHÍ

● **Đã ghi tên các em sau đây vào sổ gia đình Tuổi Hoa :**

La Giang (Phan thiết), Thi Châu (Đà Nẵng), Nguyễn thị Thu Ba (Nha Trang), Trần đức Toàn (Xóm Mới), Trần đình Duy Huyền (?), Bích Thông, Thanh Giang (Phú Nhuận) Nguyễn đình Nguyễn, Trần văn Bền, Hạ ngọc Tề, Lê Trinh (Đà Lạt), Trần thị Kim Phương (Vĩnh Bình), Trương thị Xuân (Nha Trang), Lê thanh Nguyên (NT) Dương thị Kim Hoàn (Sài Gòn) Nguyễn thị Châu (Sài Gòn), Vũ Lan (Sg), Ngọc Hương (Ban mê thuật), Mạnh Thanh (Sài Gòn), Tô thị Trang (Sài Gòn), Hứa đại Nhân (Huế) Kiều văn Nghị (QN), Đặng xuân Chinh (Đà Nẵng), Mặc Uên, Thanh Hiền (Quảng Trị) Văn (Quảng Ngãi), Nguyễn minh Thanh, Dý Lan (Đà Nẵng) Nông thị Anh Quy, Ba Thy (Đà Nẵng) Lê Phương (Huế), Đỗ thị Kim Nga (Nha Trang) Diệu Hiền, Thụy linh Giang (Sài Gòn). Nguyễn cao Hồng (TH. Thái Hòa Kiên Giang) Phan thủy Khánh Thủy, Thái Thụy Thu Trano, Lê bà Nghê, Trương thị Tài Đoàn thị Minh Mỹ, Hắc Trắng, Nguyễn toàn Nghĩa Phan thu Trám (Gò vấp) Thu Trúc (Gia đình) Nguyễn thế Vũ (Mỹ Tho) Trần quang Thành (gia đình) Đình thị Thy Lan. Trần kim Ngọc (Đà Lạt) Phạm thị Yến (Pleiku) Phan thị Châu (ĐN) Phương vũ Thụy Phúc (Gia đình) Lê văn Dương (Huế) Phạm thành Phương (ĐN) Kim Dung (Phú Nhuận) Vũ thanh Xuân (Tag Hòa) Huỳnh minh Lệ (Qui Nhơn) Hoa học Trô (ĐN) Nguyễn thị Băng Linh. Ngô Bích Phương, Lê đức Thắng.

● **Thi phẩm nhận được :**

Dạ Thảo (1) Phong Hằng (1) Nguyễn lệ Hồng Hồng hoàng thị cao Cát (1) Vũ quang Hoài (3) Phương Đà (1) Đỗ thị Hồng Liên (4) Xuân Oanh (2) Thanh Loan (1) Đoàn văn Thi (1) Tôn nữ Thu Dung (2) Hạ thị phiêu Du (1) Huỳnh tường Vi (1) Hoàng Trần giao Liên (1) Phan nguyên Hoài (1) Nhã Thy (1) Hoa dàu Mùa (1) Vũ thanh Xuân (1) Hồng Trần (1) Minh Lệ Nguyễn Dương (1) Yến Vũ (1) HHH (2) Lê thị Hương Mai (4) Ngô bích Phương (1) Hoa cỏ Tim (2). Vi Vu (1) Hoa núi (2) Tô Mỹ Dung (2) Phạm ngọc Linh (3) Vũ văn Đức (1) Vũ đức Minh (1) Áo trắng Trưng Vương (2) Đỗ thị Hồng Liên (1) Nguyễn trường Thụy (2) Lê duy Hao Huyền (1) Cồ Viên (2) Nguyễn thị Ngọc Hương (1)

● **Văn :**

Vũ quang Hoài (1) Tuyết Oanh (2) Nguyễn thế Vũ (1) Lê Lai (1) Nguyễn thành Mùa (1) Ngọc Lan Phương (1) Hoa dàu Mùa (1) Ngọc Lan Phương (1) Bạc Hà (1) Sương Thu (1) Bút Băng (1) Hùng Dũng (1) Ngọc Trán (1) Hà ngọc An (1) Đỗ kim Nga (1) Hoa thủy Tiên (1) Bạc Hà (1) Dương ngọc Thủy (1) Trương thị Ba. Đỗ xuân Hội (1) Phan Trường (1) Diệu Thủy (1) Miên Thụy Phương (1) Phạm uyển Dung (1) Trang thủy Kiều (1) Trịnh thị thanh Sơn (1)

SẼ LẦN LƯỢT PHÁT HÀNH :

- **CHIẾC LÁ THUỘC BÀI**
- **ĐỒNG TIỀN GIẢ**
- **BÊN VÍA HÈ**
- **THỬ THÁCH**
- **MÙA SƯƠNG MÙ**
- **VŨ KHÚC TUYỆT VỜI**
- **VỀ VỚI MẸ**
- **HAI TỜ DI CHÚC**

của NGUYỄN-THÁI-HẢI

của NAM-QUÂN

của NGỌC-PHƯƠNG

của HOÀNG-ĐĂNG-CẤP

của NGUYỄN-THÁI-HẢI

của HOÀNG-ĐĂNG-CẤP

của THỤY-Y

của NAM-QUÂN

SÁCH TÁI BẢN :

- **THIÊN HƯƠNG**
- **LÂU ĐÀI THẦN TIÊN**
- **MÁI NHÀ XƯA**
- **MÁU ĐÀO NƯỚC LÃ**
- **LÒNG MẸ**
- **PHO TƯỢNG RỒNG VÀNG**

(Bìa mới) của HOÀNG-ĐĂNG-CẤP

MAI-HƯƠNG

BÍCH-THỦY

MINH-QUÂN

NHẬT-LỆ-GIANG

HOÀNG-ĐĂNG-CẤP